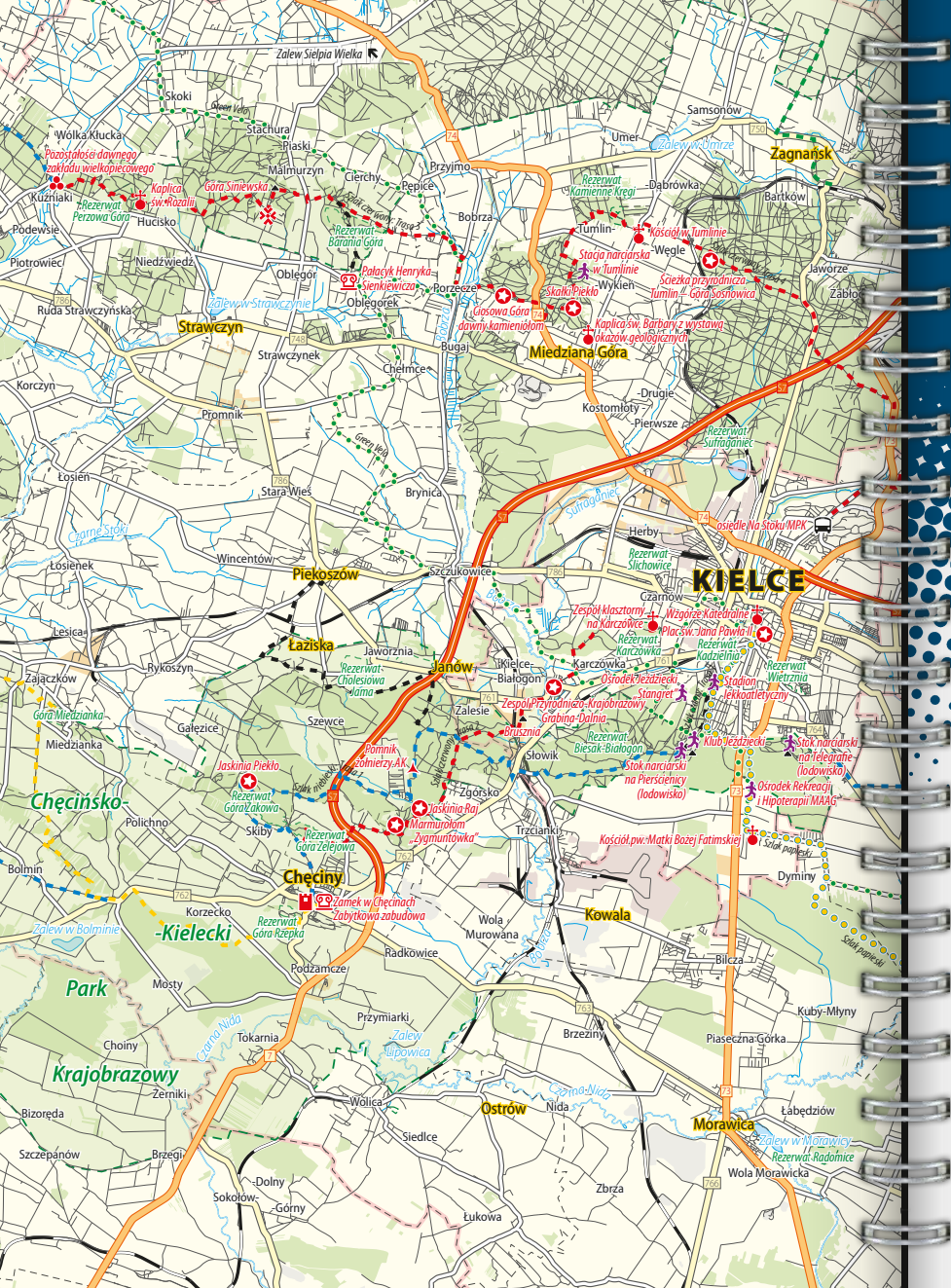

przewodnik

Aktywne Kielce

przewodnik Aktywne Kielce

Spis treści

Wędrowki po Kielcach 3**Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich 29****Szlaki rowerowe 49****Turystyka konna 59****Sporty wodne i wędkarstwo 61****Sporty zimowe 71****Szczypta adrenaliny 77****Pozostałe propozycje i przydatne adresy 84**

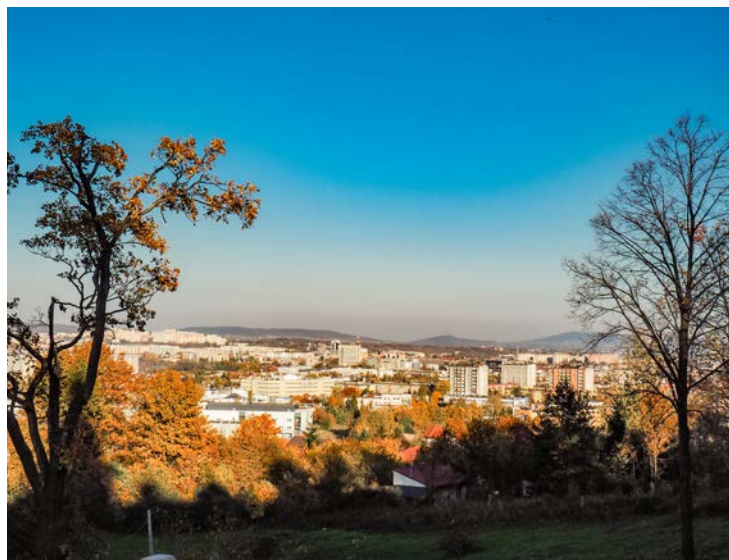
Legenda

	Szlak papieski		Informacja turystyczna
	Szlak miejski		Dworzec kolejowy
	Szlaki spacerowe		Przystanki i zajezdnie MPK
	Szlaki spacerowe		Lotnisko
	Szlaki turystyczne PTTK		Kościół katolicki i klasztor
	Trasa Green Velo		Synagoga
	Oznakowane szlaki rowerowe		Muzeum, galeria
	Trasy wycieczkowe		Zamek
	Trasy konne		Obiekt zabytkowy
	Granice miasta		Budynek użyteczności publicznej
	Kolej		Inna atrakcja
	Las / tereny zielone		Punkt widokowy
	Park narodowy / park krajobrazowy / rezerwat		Pomnik, fontanna, mała architektura
	Cmentarz		Ruina trwała, obiekt archeologiczny
	Zalew		Cmentarz
			Źródło
			Atrakcja przyrodnicza, obszar chroniony
			Szczyt
			Obiekt sportowy

Wędrowki po Kielcach

AKTYWNE KIELCE

Panorama z Karczówki • P. Waksmundzki

SZLAK MIEJSKI

W terenie szlak oznaczono za pomocą prostokątnych znaków o wymiarach 15 na 9 cm, składających się z trzech pasków: dwóch białych i środkowego w kolorze czerwonym. W miejscu zmiany kierunku marszu umieszczono nad nimi odpowiednie strzałki. Ciekawe obiekty krajoznawcze wskazują znaki poziome – kółka z numeracją, która pozwala na identyfikację tych miejsc.

Szlak rozpoczyna się i kończy na placu Niepodległości przed dworcem PKP. Tu też znajduje się tablica z planem jego przebiegu i krótkim opisem poszczególnych przystanków.

Plac Niepodległości

Plac otaczają wzniesione w latach 60. i 70. XX w. budynki użyteczności publicznej – hotel, Poczta Główna i Dworzec PKP, przy którym znajduje się

monumentalny Pomnik Niepodległości. Pierwszy obelisk postawiono w tym miejscu w 1928 r. z okazji 10. rocznicy odzyskania niepodległości. Pomnik zburzony przez Niemców w czasie okupacji, został z pietyzmem odbudowany przez społeczeństwo w roku 2002.

Ulica Karczówkowska

Przechodząc tą ulicą i kładką nad torami, możemy dojść do zespołu klasztorowego na górze Karczówka (patrz s. 36).

Kościół garnizonowy

W latach 1902–04 wzniesiono w tym miejscu cerkiew. W okresie międzywojennym świątynię wyremontowano i przystosowano do sprawowania liturgii rzymskokatolickiej, przeznaczając ją na kościół garnizonowy pw. Matki Bożej

Wędrowki po Kielcach

Skwer Harcerski • P. Waksmundzki

Królowej Polski. Zbudowana na planie krzyża greckiego (równoramiennego) budowla nakryta jest okazałą, centralną kopułą. W kościele wmurowane są liczne tablice upamiętniające żołnierzy i partyzantów.

Skwer Harcerski im. Szarych Szeregów – pomnik i galeria

Na skwerze stoi pomnik poświęcony „Harcerzom poległym za Ojczyznę”, odsłonięty

w 1982 r. w czasie obchodów 70-lecia harcerstwa w Kielcach. Wzdłuż sąsiadującej z nim alei ustawiono popiersia osób zasłużonych dla kultury i sztuki, tworzących w XX w. w różnych kątach świata.

Kadzielnia

Wykorzystując wyrobisko po dawnym kamieniołomie, zbudowano tu jeden z najpiękniej położonych w Polsce amfiteatrów, z widownią na 5,5 tys. miejsc. Od ponad 30 lat odbywa się tu

Kadzielnia • P. Waksmundzki

AKTYWNE KIELCE

m.in. Międzynarodowy Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej.

Na północnym stoku wzniesienia znajduje się Skwer Katyński z pomnikiem „Sen”, a na jego kulminacji południowej stoi pomnik poświęcony mieszkańcom Kieleccyzny, walczącym i poległym w okresie zaborów i dwóch wojen światowych.

W północnej części wyrobiska jest wejście do Podziemnej Trasy Turystycznej (można do niego dojść z parkingu przy ulicy Krakowskiej drogą dojazdową do amfiteatru). Około 120-metrowa podziemna ścieżka turystyczna przebiega przez trzy z 25 tutejszych jaskiń: Jaskinię Odkrywców, Prochownię i Szczelinę na Kadzielni. System ich podziemnych korytarzy ma ok. 400 m długości, a różnica wysokości między najwyższym a najniższym jego punktem wynosi 22 m.

Najcenniejszą przyrodniczo część wzgórza (295 m n.p.m.), zwaną Skalką Geologów, objęto ochroną w rezerwacie przyrody nieożywionej Kadzielnia o pow. 0,6 ha. Pośrodku wyrobiska wznoszą się wapienne skałki z okresu dewonu. Można tu zaobserwować ciekawe zjawiska tektoniczne, mineralizacyjne (m.in. żyły kalcytowo-kruszcowe) i krasowe (kras kopalny, powierzchniowy i podziemny) oraz liczne skamieniałości korali, głowonogów i ryb pancernych. Na uwagę zasługuje także ciekawa roślinność kserotermiczna (ciepłolubna), m.in. rojnik pospolity.

Całe wzgórze Kadzielnia jest doskonałym punktem widokowym na miasto oraz południową i centralną część Gór Świętokrzyskich.

Stadion Miejski, zespół cmentarzy i Muzeum Geologiczne

Zanim wybudowano stadiony na Mistrzostwa Europy w piłce nożnej „Euro 2012”, Stadion Miejski był przez kilka lat najnowocześniejszym tego typu obiektem w Polsce. Może pomieścić ok. 15 500 osób. Swoje rozgrywki prowadzi tu klub

Muzeum Geologiczne • K. Bzowski

piłkarski Korona Kielce. (Opis zespołu cmentarzy patrz s. 18).

Wojewódzki Dom Kultury

Budowę okazałego gmachu WDK ukończono w 1935 r. Był to wówczas Dom Przystosowania Wojskowego i Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego. Oprócz reprezentacyjnych pomieszczeń wyłożonych różnokolorowymi marmurami, w jego wnętrzu znajduje się hala sportowa.

Pomnik Czynu Legionowego

Kielce były pierwszym z większych miast wyzwolonych przez oddziały Józefa Piłsudskiego w sierpniu 1914 r. Dzięki temu stały się mocno związane z tradycją legionową. 2 października 1938 r. odsłonięto tu pomnik Czynu Legionowego dłuta wybitnego artysty Jana Raszki (1871–1945). Zniszczony przez Niemców, został odtworzony i 11 sierpnia 1991 r. ponownie odsłonięty.

Dworek Karsza

Parterowa budowla, z typowym dla polskich dworów kolumnowym portykiem, została wzniesiona ok. poł. XIX w. W latach 1888–90 miał tu pracownię współtwórca Panoramy Racławickiej – Jan Styka. W kwietniu 1893 r. artysta wyruszył stąd do Racławic, by obejrzeć

Wędrówki po Kielcach

Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego • K. Bzowski

pole bitwy. Na fasadzie dworku widnieje tablica upamiętniająca pobyt malarza.

Park Miejski

Założony w latach 30. XIX w. jako „ogród miejski”, powstał częściowo na terenach spacerowych Szkoły Akademiczno-Górnicznej założonej przez Stanisława Staszica w 1816 r. W parku znajdują się popiersia: Stanisława Staszica (1906) – przy głównej alei, i Stefana Żeromskiego (1953) – na skwerze obok muszli koncertowej. Na murze oddzielającym park od pałacyku Zielińskiego stoi baszta nazywana „Plotkarką”, a przy niej woliera dla ptaków.

Kościół pw. Świętej Trójcy

Jednonawowa, orientowana świątynia została wzniesiona w 1. poł. XVII w. W kryptyce umieszczono liczne epitafia. Wyposażenie świątyni: barokowe i późnobarokowe ołtarze, ambona oraz trzykondygnacyjny chór,

pochodzi głównie z XVIII w. Kolebkowe sklepienia zdobi późnorenesansowa dekoracja stiukowa. Kościół został opisany przez Stefana Żeromskiego w „Syzyfowych pracach”.

Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego

Dawna siedziba szkoły, założonej w 1724 r. przez biskupa krakowskiego Konstantego Felicjana Szaniawskiego. Na frontonie budynku znajdują się popiersia i tablice pamiątkowe najwybitniejszych wychowanków placówki. W 1874 r. zaczął tu naukę dziesięcioletni wówczas Stefan Żeromski.

Po opuszczeniu obiektu przez Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego, w 1965 r. otwarto w nim muzeum, które zajmuje klatkę schodową, część korytarza i dwie sale. Fotografiami i eksponatami wprowadzają w atmosferę kraju lat dzieciennych autora „Syzyfowych prac” oraz przybliżają okres jego nauki w Kielcach.

📍 Dworek Laszczyków – Muzeum Wsi Kieleckiej • P. Waksmundzki

Muzeum Wsi Kieleckiej

Za stylowym ogrodzeniem, wykonanym z drewnianych bierwion, znajduje się XVIII-wieczny modrzewiowy dworek, kryty łamanym dachem gontowym, z bielonymi ścianami i portykiem kolumnowym. Mieści się tu siedziba dyrekcji muzeum oraz sale wystaw czasowych. Informacja o nich umieszczana jest w gablocie przy bramie wejściowej.

Muzeum Diecezjalne i Pomnik Armii Krajowej

W muzeum znajduje się ekspozycja sztuki sakralnej. Na skwerze obok muzeum stoi pomnik upamiętniający żołnierzy Okręgu Radomsko-Kieleckiego AK „Jodła”.

Katedra (bazylika mniejsza) – Diecezjalne Sanktuarium Maryjne

Wzniesiona w XII w. i rozbudowana w kolejnych wiekach świątynia przybrała wczesnobarokowy wygląd. Polichromia wnętrza została

wykonana przez malarzy krakowskich w XIX w. Odnowiono ją pod koniec XX stulecia. Na sklepieniu nawy głównej widnieją sceny z życia NMP, wzorowane na XVI-wiecznych drzeworytach Albrechta Dürera. W prezbiterium znajdują się kopie płócien Jana Matejki: „Zaprowadzenie chrześcijaństwa R.P. 965” oraz „Śluby Jana Kazimierza”. Ołtarz główny i większość ołtarzy bocznych utrzymane są w stylu barokowym i rokokowym. Na uwagę zasługuje gotycki tryptyk i renesansowy nagrobek Elżbiety Zebrzydowskiej. W sanktuarium czczony jest obraz Matki Bożej Łaskawej z ok. 1600 r. Przechowuje się tu też relikwie św. Jana Pawła II.

Na zewnętrznych murach, od strony północnej znajduje się tablica z miarami długości i ciężaru, a od południowego zachodu płyta upamiętniająca Bartosa Głowackiego – bohatera spod Racławic (4 czerwca 1794 r.).

Pałac Biskupów Krakowskich

Wzniesiony w latach 1637–41 korpus główny jest najcenniejszym przykładem polskiej rezydencji z epoki Wawóz. Do korpusu, ograniczonego

📍 Bazylika katedralna • P. Waksmundzki

naróżnymi basztami, dobudowano w XVIII w. skrzydła boczne. Gospodarzem obiektu jest Muzeum Narodowe. Mieszczą się tu wystawy stałe: „Wnętrza zabytkowe w XVII i XVIII w.”, „Sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego” oraz „Galeria Malarstwa Polskiego i Sztuki Zdobniczej”, klasyfikowana na szóstym miejscu w kraju pod względem wartości zgromadzonych obrazów. Znajdują się tu m.in. dzieła Olgi Boznańskiej, Józefa Chełmońskiego, Juliusza Kossaka, Jacka Malczewskiego, Leona Wyczółkowskiego i Stanisława Wyspiańskiego.

Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej

Edukacyjna placówka mieści się w dawnym zespole zabudowań gospodarczych pałacu biskupiego z XVIII w. Scenariusz wystawy stałej, obrazującej dzieje regionu od czasów Kościuszki po współczesność, przedstawiony został w formie multimedialnej prezentacji, opracowanej w warszawskiej pracowni Mirosława Nizio, autora ekspozycji Muzeum Powstania Warszawskiego.

Pałacyk Zielińskiego oraz Galeria Współczesnej Sztuki Sakralnej

Pałacyk wzniesiony w połowie XIX w. przez naczelnika powiatu kieleckiego Tomasza Zielińskiego mieści obecnie Dom Środowisk Twórczych. Do głównego budynku, krytego łamanym dachem, przylega neogotycka wieża, oranżeria i niewielka baszta, zwana „Plotkarką”, usytuowana w stylowym ogrodzeniu, od strony południowej. Na wewnętrznym dziedzińcu stoi słup

📍 Ośrodek Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej • K. Bzowski

AKTYWNE KIELCE

pamiątkowy z 1854 r., z marmurowymi płytami, na których widnieją nazwiska znanych postaci nauki i sztuki z XIX w.

Galeria mieści się we wzniesionym w 1. poł. XVIII w. domu, całkowicie przebudowanym na cele wystawiennicze. Na blisko 300 m² powierzchni wystawione są obrazy, rzeźby i fotografie znanych artystów. Motywem przewodnim zgromadzonych prac jest szeroko rozumiane sacrum.

Źródło Biruty

Bijące u podnóża Wzgórza Zamkowego źródło zawdzięcza nazwę fabule „Szyfowych prac” Stefana Żeromskiego. W stojącej nad nim altance Marcin Borowicz, bohater powieści, przeżywał swą pierwszą, platoniczną miłość. Dziś stoi tu rzeźba „Przysięga miłości”. Jest to popularne miejsce plenerowych sesji fotograficznych nowożeńców.

📍 Muzeum Narodowe – dawny Pałac Biskupów Krakowskich • P. Waksmundzki

Ulica Henryka Sienkiewicza

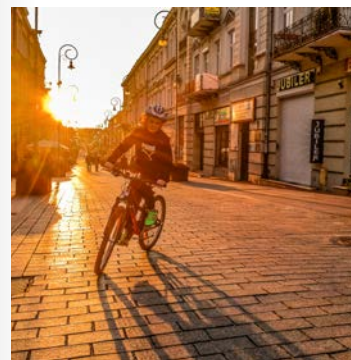
Popularny deptak Kielc. Zabudowa wytyczonego w latach 20. XIX w. traktu połączyła dwa centra osadnicze – miejskie i kościelne, położone na Wzgórzu Zamkowym. Przy ulicy Sienkiewicza znajduje się wiele obiektów zabytkowych, wśród nich wzniesione w stylu eklektycznym: dawny Hotel Wersal z 1912 r. (nr 31), Teatr Stefana Żeromskiego (nr 32) oraz Hotel Bristol z 1902 r. (nr 23). Uwagę zwracają budynki z lat 50. XX w., stanowiące przykłady architektury epoki socrealizmu, tzw. Sienkiewiczowska Dzielnica Mieszkaniowa (nr 10/12a i nr 7/9a). Na ich elewacjach namalowano graffiti – portrety pisarzy związanych z Kielcami. Interesujący jest także klasycystyczny zespół zabudowy (nr 5, 7 i 8).

📍 Dom Środowisk Twórczych – Pałac Tomasza Zielińskiego • K. Bzowski

Muzeum Zabawek i Zabawy

Powstałe w 1979 r. muzeum posiada kilkadziesiąt tysięcy eksponatów z całej Europy. Można w nim poznać zabawy naszych dziadków i rodziców. Jego oddziałem jest utworzone w 2017 r. Muzeum Laurensa Hammonda, mające siedzibę przy ulicy Kościuszki 13.

📍 Ulica Sienkiewicza • M. Kowalczyk

Ekumeniczna Świątynia Pokoju

Wzniesiony w 1835 r. kościół ewangelicko-augsburski od 2001 r. pełni rolę świątyni ekumenicznej.

📍 Muzeum Zabawek i Zabawy • P. Waksmundzki

Wędrówki po Kielcach

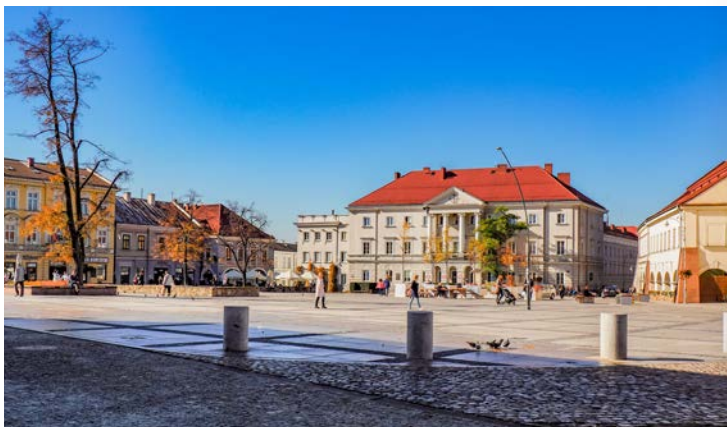
AKTYWNE KIELCE

Kieleckie Centrum Kultury

W okazałym gmachu mieszczą się placówki kulturalne Kielc. Pierwotnie był tu kościółek i szpital, w którym urządzono lazaret wojsk kociuszkowskich. Najprawdopodobniej zmarł tu bohater spod Raławki – Wojciech Bartos Głowacki. Pobyt wojsk insurekcji kociuszkowskiej upamiętnia kamienny obelisk od strony ulic Kościuszki i św. Leonarda. Przed KCK stoi pomnik wielkiego muzyka jazzowego Milesa Davisa. Jest tu także parking dla samochodów osobowych i autokarów.

Muzeum Historii Kielc

W placówce prezentowane są muzealia związane z tysiącletnimi dziejami Kielc. Stała wystawa podzielona została na okresy: „Kielce przedlokacyjne i wczesnośredniowieczne”, „Kielce miastem prywatnym biskupów krakowskich XII–XVIII w.”, „Kielce wojewódzkie i gubernialne”, „Kielce na drodze do niepodległości”, „Kielce w latach II Rzeczypospolitej”, „Kielce w latach II wojny światowej” i „Kielce w latach powojennych”.

Rynek • P. Waksmundzki

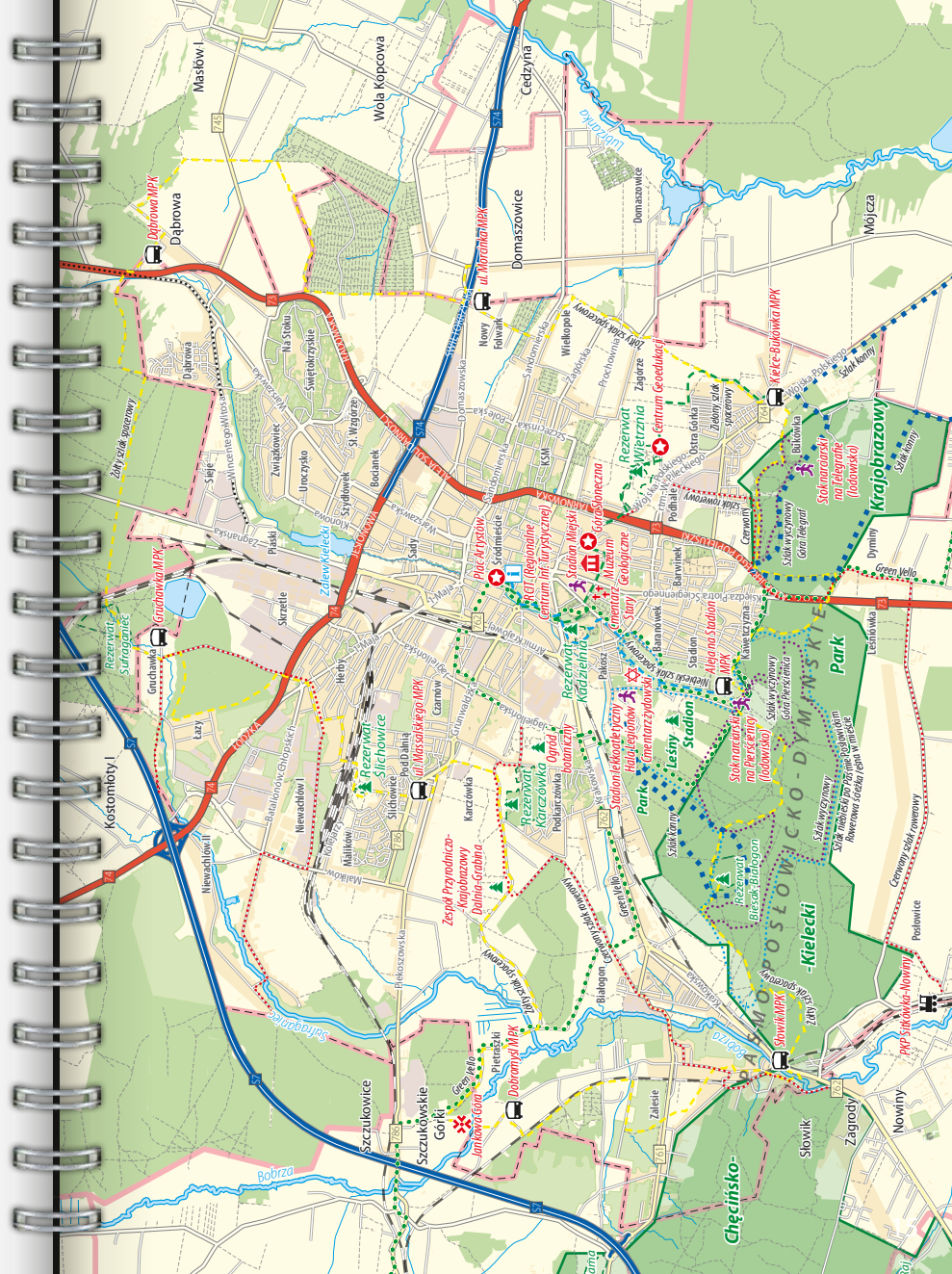
Kościół pw. św. Wojciecha

Obecna świątynia, wzniesiona w 1763 r., została znacznie powiększona w XIX stuleciu. We wnętrzu kościoła znajdują się obrazy namalowane w 1889 r. przez Jana Stykę, współautora Panoramy Raławkiowej: „Rozmnożenie chleba” w ołtarzu głównym oraz wizerunki św. Rozalii, św. Franciszka i św. Józefa.

W zachodniej części przykościelnego cmentarza stoi figura Chrystusa Frasobliwego (tzw. latarnia zmarłych) z 1732 r., a we wschodniej – posąg św. Wojciecha (odlew z 1997 r.). Obok kościoła odkryto pozostałości średniowiecznej chaty.

Rynek

Kielecki Rynek został wyznaczony jeszcze w okresie średniowiecznej lokacji miasta. Otaczająca plac zabudowa pochodzi głównie z XIX i XX w. Przy Ryнку stoi ratusz z 1835 r., a w podcieniowej kamienicy pod nr. 3 ma siedzibę Muzeum Dialogu Kultur. Do najciekawszych budynków Ryнку zaliczyć można również kamienice: nr 10 z urokliwym podwórkiem, nr 12 z tablicą upamiętniającą pobyt Tadeusza

AKTYWNE KIELCE

Kościuszki, nr 16 z ciekawą fasadą i nr 18 – najlepiej zachowaną kielecką kamienicę mieszcząca salę z XVIII w., z podcieniami, mieszcząca stylową kawiarnię.

Dawna synagoga

Wzniesiona w 1903 r., po zniszczeniach w okresie II wojny światowej została odrestaurowana i przebudowana. Przy wejściu do obiektu postawiono pomnik poświęcony Żydom pomordowanym przez Niemców w czasie II wojny światowej oraz podczas tzw. „pogromu” w 1946 r. Został tu także wzniesiony mur, na którym upamiętniono mieszkańców Kielecczyzny niosących pomoc Żydom.

Urząd wojewódzki

Okazały gmach urzędu wojewódzkiego oddano do użytku w 1971 r. Poprowadzoną obok niego arterię nazwano Aleją IX Wieków Kielc. Z ulicy tej odsłania się malowniczy widok na zwieńczoną wieżami zabudowę Wzgórza Zamkowego oraz widoczne w osi drogi budynki neogotyckiego kościoła pw. Świętego Krzyża z początku XX w. i dworca PKS, z kopułą przypominającą latający spodek.

Most na Silnicy z ławeczką Jana Karskiego

Stojąca na moście ławeczka upamiętnia słynnego kuriera, który podczas II wojny światowej przekazał Europie Zachodniej i USA raport o zbrodniach niemieckich na Żydach w Polsce.

Bank przy ulicy Henryka Sienkiewicza

Zabudowa tej części ulicy Sienkiewicza pochodzi z XX w. Najstarszym obiektem jest wzniesiony w 1912 r. gmach Towarzystwa Wzajemnego Kredytu. Uwagę zwraca jego fasada, z typowymi dla secesji elementami zdobniczymi, wyłożona w dolnych partiach ciosami czerwonego piaskowca tumlińskiego.

Szlaki spacerowe

.....

Spacerowe szlaki turystyczne na terenie Kielc wytyczono z inicjatywy urzędu miasta. Mają one na celu ułatwienie turystom poruszanie się po mieście oraz zapewniają dotarcie do atrakcyjnych kulturowo i przyrodniczo miejsc. Szlaki są oznakowane za pomocą kwadratu podzielonego na dwa trójkąty: biały i zielony, biały i niebieski lub biały i żółty. Na zakrętach przy oznaczeniach umieszczono dodatkowy biały trójkąt. Jego wierzchołek wskazuje kierunek dalszej wędrowki.

Szlaki zielony i niebieski rozpoczynają się na placu Artystów, przy siedzibie Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej. Mieści się ona na parterze budynku przy ulicy Sienkiewicza 29. Szlak żółty tworzy pętlę prowadzącą po obrzeżach Kielc. W przewodniku umownie przyjęto, że rozpoczyna się ona w dzielnicy Kielce-Bukówka, na pętli autobusowej MPK. Ze względu na długość szlaku zaproponowano podzielenie jego trasy na kilka etapów. Dojazd do poszczególnych odcinków ułatwia komunikacja zbiorowa.

SZLAK SPACEROWY KOLORU ZIEŁONEGO

Szlak łączy dwa rezerваты, przyrodnicze stanowisko dokumentacyjne i prowadzi po Kieleckim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Przebieg szlaku: Plac Artystów, Regionalne Centrum Informacji Turystycznej, ul. Sienkiewicza 29 – Park Miejski (0,2 km) – Skwer Szarych Szeregów, Aleja Sław, Pomnik „harcierzom poległym za Ojczyznę” (0,7 km) – Kadzielnia, punkt widokowy (1,6 km) – Stadion Miejski (1,9 km) – Ulica Ściegiennego,

dojście do cmentarza (2,2 km) – Ulica Zgody, dojście do Muzeum Geologicznego (2,3 km) – Ulica Skalista, dojście do stanowiska dokumentacyjnego (2,6 km) – Ulica Tarnowska (3,4 km) – Rezerwat Wietrzna (3,6 km) – Centrum Geoedukacji (4,7 km) – Ulica Domki, połączenie ze szlakiem spacerowym żółtym (6,5 km) – Kielce-Bukówka, pętla MPK (7,7 km)

Plac Artystów

Miejsce licznych imprez kulturalnych. Przy placu znajduje się Centrum Informacji Turystycznej, można tu zaopatrzyć się w wydawnictwa turystyczno-krajoznawcze. We wschodniej części

Rezerwat Kadzielnia • K. Bzowski

Wędrowki po Kielcach

placu umieszczono rzeźbę dzika „Kiełka” i tablice z legendą o powstaniu Kielc.

Źródło Biruty (patrz s. 12)**Park Miejski (patrz s. 9)****Skwer Harcerski (patrz s. 7)****Figura Matki Bożej i tablica pamiątkowa przy ulicy Krakowskiej**

Tablica upamiętnia meldunek złożony 12 sierpnia 1914 r. przez kieleckich skautów komendantowi Józefowi Piłsudskiemu, kiedy wkroczył on

📍 Pomnik Homo Homini • P. Waksmundzki

do Kielc na czele I Kompanii Kadrowej. Żołnierzami „Kadrówki” byli ochotnicy, którzy 6 sierpnia wyruszyli z krakowskich Oleandrów.

📍 Rezerwat Wietrzna • K. Bzowski

Rezerwat przyrody nieożywionej Kadzielnia (patrz s. 7)

Stadion Miejski (patrz s. 8)

Zespół cmentarzy i pomnik Homo Homini

Cmentarz powstał na początku XIX w. W części partyzanckiej, położonej w bezpośrednim sąsiedztwie szlaku, znajdują się mogiły ofiar II wojny światowej, także symboliczne. Na starym cmentarzu można zobaczyć zabytkową rzeźbę nagrobną, a na cmentarzu wojskowym groby uczestników powstań narodowych i dwóch wojen światowych.

Ustawiony przy głównym parkingu, unikalny w skali kraju pomnik „Homo Homini”, poświęcony jest ofiarom zamachów terrorystycznych całego świata.

📍 Rezerwat Wietrzna – Centrum Geoedukacji • K. Bzowski

Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej na Górze Słonecznej

Ochroną objęto część obszaru Góry Słonecznej między ulicami Skalistą i Zakopiańską. Jej kulminację (309,5 m n.p.m.) tworzą skałki podcięte przez wyrobiska dawnego kamieniołomu, zbudowane z wapieni skalistych górnego dewonu – franu. Północne i zachodnie zbocza, zwane Psimi Górkami, tworzą margliste wapienie i łupki dewonu górnego – famenu, zawierające liczne skamieniałości głowonogów.

Rezerwat Wietrzna im. Zbigniewa Rubinowskiego

Rezerwat przyrody nieożywionej o powierzchni 17,95 ha został utworzony w 1999 r. Ochroną częściową objęto w nim pozostałości wzgórza Wietrzna z wyrobiskami kamieniołomów, odsłaniających stratotypowy profil skał dewońskich (z okresu franu i famenu) powstających w zmieniających się warunkach sedymentacji (osadzania).

W 2012 r. utworzono tu Centrum Geoedukacji. W budynku można obejrzeć ciekawe wystawy przybliżające dzieje Ziemi. Przez teren rezerwatu prowadzi ścieżka edukacyjna.

Bliższe informacje znajdują się na stronie www.geopark-kielce.pl

SZLAK SPACEROWY KOLORU NIEBIESKIEGO

Szlak prowadzi z centrum Kielc terenami spacerowymi do „zielonych płuc” miasta i biegnąco jego obreżami szlaku spacerowego złotego.

Przebieg szlaku: Plac Artystów, Regionalne Centrum Informacji Turystycznej, ul. Sienkiewicza 29 – Park Miejski (0,2 km) – Skwer Szarych Szeregów, Aleja Sław, Pomnik „harczerzom poległym za Ojczyznę” (0,7 km) – Kadzielnia, pomnik (1,9 km) – Stadion lekkoatletyczny, Hala Legionów przy ulicy Bocznej (2,8 km) – Park Leśny przy ulicy

AKTYWNE KIELCE

Szczepaniaka (3,3 km) – Aleja Na Stadion, stok narciarski, połączenie ze szlakiem spacerowym żółtym (4,4 km)

Plac Artystów (patrz s. 17)

Źródło Biruty (patrz s. 12)

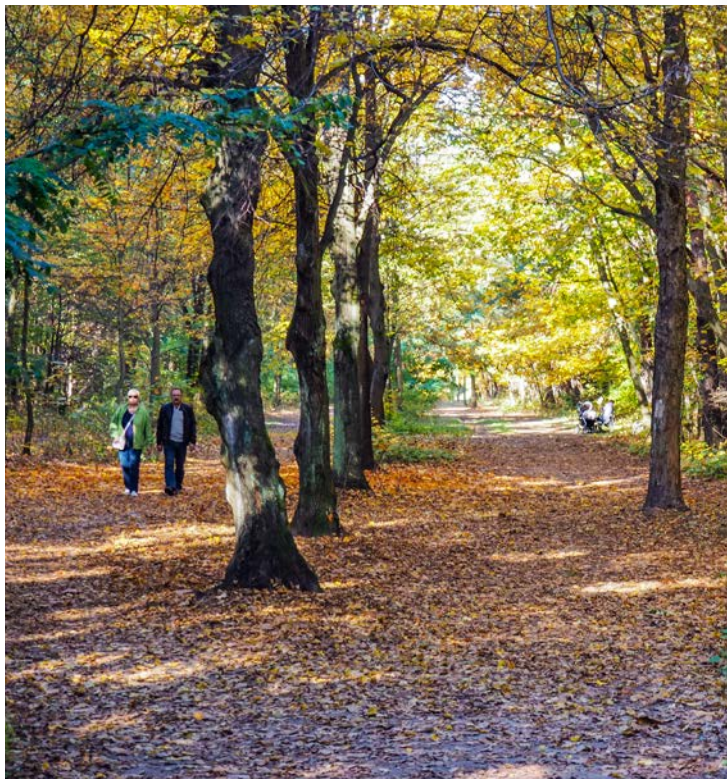
Park Miejski (patrz s. 9)

Skwer Harcerski (patrz s. 7)

Rezerwat przyrody nieożywionej Kadzielnia (patrz s. 7)

Stadion lekkoatletyczny i Hala Legionów

Są to jedne z wielu obiektów sportowych na terenie Kielc. W hali mogącej pomieścić ok. 4000 kibiców mecze rozgrywają występujące w ekstraklasach kluby piłki ręcznej i siatkówki.

📍 Park Leśny Stadion w Kielcach • P. Waksmundzki

Wędrówki po Kielcach

📍 U stóp Pierścienicy • J. Gorlach

Park Leśny Stadion

Na jego terenie zlokalizowanych jest wiele obiektów rekreacyjnych: park linowy, boiska sportowe, plac zabaw dla dzieci, siłownia zewnętrzna oraz miejsce do grillowania z wiatą turystyczną. Zimą czynna jest tu narciarska trasa biegowa, która wykorzystuje część dawnego hipodromu z okresu międzywojennego.

Stok narciarski na Pierścienicy

W ostatnich latach powstał tu ośrodek sportów zimowych (wyciągi narciarskie, w tym wyciąg taśmowy dla dzieci, sztuczne lodowisko), którego zaplecze – restauracja i hotel – są dostępne przez cały rok.

SZLAK SPACEROWY KOLORU ŻÓŁTEGO

Ze względu na długość szlaku podzielono go na krótsze odcinki. Do miejsc rozpoczęcia i zakończenia wędrówki można dojechać autobusami MPK.

ODCINEK I

Trasa przebiega leśnymi terenami Pasma Posłowičko-Dymińskiego. Wędrówkę można kontynuować szlakami żółtym, a następnie niebieskim, który prowadzi od stoku narciarskiego do centrum Kielc.

AKTYWNE KIELCE

Przebieg szlaku: Bukówka, MPK 1, 11, 25, 33, 34, 41, 104, 108, 112 – Stok narciarski na Telegrafie (1,4 km) – Ośrodek Jeździecki przy ulicy Ściegiennego, MPK 2, 27, 29, 30, 40, 45 (4,2 km) – Aleja Na Stadion, MPK 4, 103 (5,8 km)

Cmentarz żołnierzy radzieckich

Na cmentarzu pochowano jeńców zamordowanych bądź zmarłych z wycieńczenia w założonych przez Niemców obozach pracy na terenie Kielc. W latach 1941–44 zginęło w nich ok. 12 tys. osób. Do nekropolii można dojść niebieskim szlakiem pieszym (ok. 200 m).

Stok narciarski na Telegrafie

Latem stok służy także turystom pieszym i rowerzystom. Z przecinki, którą prowadzi trasa zjazdowa, rozciągają się piękne widoki na Kielce, a ze szczytu – na centralne pasmo Gór Świętokrzyskich.

Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej

📷 Kielce, widok na górę Telegraf • M. Kowalczyk

Do stanowiska można dojść, kierując się drogowskazem przy szlaku (ok. 200 m). Ochroną objęto tu wychodnie skał z okresu ordowiku w dawnym kamieniołomie. Obok nich przygotowano miejsca do wypoczynku.

Ośrodek Rekreacji i Hipoterapii MAAG

W ośrodku można skorzystać z jazdy konnej (dla zaawansowanych także jazda terenowa) i gastronomii.

ODCINEK II

Typowo górski odcinek szlaku prowadzi pięknymi, leśnymi terenami Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego.

Przebieg szlaku: Aleja Na Stadion, MPK 4, 44, 103, 107, 108, 113 – Stok narciarski na Pierścienicy, połączenie ze szlakiem spacerowym niebieskim (0,5 km) – Rezerwat Biesak-Białogon (3,9 km) – Słowik, stacja

📷 Rezerwat Biesak-Białogon • P. Waksmundzki

PKP (6,9 km) – Słowik, ulica Krakowska, MPK 19, 27, 31 (7 km)

Stok narciarski na Pierścienicy (patrz s. 21, 57, 72)
Miejsca martyrologii

Na południowych stokach Pierścienicy w latach 1940–44 Niemcy rozstrzelali Polaków. Pomnik pomordowanych stoi w miejscu, w którym 12 czerwca 1940 r. odbyła się pierwsza egzekucja w ramach tzw. akcji AB. Miała ona na celu eksterminację polskiej inteligencji.

Rezerwat Biesak-Białogon

Rezerwat przyrody nieożywionej o powierzchni 13,08 ha utworzono w 1981 r. Ochroną częściową objęto w nim wychodnie skał w dawnym,

Wędrówki po Kielcach

obecnie częściowo zalany wodą kamieniołomie, oraz otaczający go teren. W odkrywcze odsłaniają się tu skały dolnego kambru (mułowce i piaskowce kwarcytowe) oraz ordowiku dolnego (piaskowce z wkładkami łków i mułowców). W osadach ordowickich znajdują się szczątki fauny przewodniej i wkładki bentonitów – skał pochodzenia wulkanicznego świadczących o czynnych w tym okresie wulkanach. Można tu także zaobserwować ciekawe zjawiska tektoniczne, m.in. anormalne załęganie skał kambru (starszych) na skałach ordowiku (młodszych).

Przełom rzeki Bobrzy w Słowiku

W Górach Świętokrzyskich rzeki nie płyną często zgodnie z układem pasm górskich, na linii wschód-zachód, lecz zmieniając swój

bieg na kierunek północny lub południowy, „przełamują” się przez grzbiety górskie. Przełomami rzek przebiegają naturalne granice między poszczególnymi pasmami. W Słowiku przełom Bobrzy oddziela Pasma Postowickie od Zgórskich Gór.

Nazwa tego miejsca odnosi się prawdopodobnie do Jana Słowika, który na przełomie XVI i XVII w. wybudował nad rzeką kuźnicę żelaza. Z czasem osada stała się popularnym letniskiem dla kielczan. Dziś znajduje się tu zespół obiektów sportowych klubu „Stella” (m.in. tory łucznicze, hala sportowa i hotel).

ODCINEK III

Szlak prowadzi przez malownicze, widokowe tereny Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego i Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Przebieg szlaku: Słowik, MPK 19, 27, 31 – Ulica Garbarska, połączenie z czerwonym szlakiem pieszym Chęciny – Karczówka (1,4 km) – Ulica Łopuszańska, MPK 26, 28 (2,6 km) – Dobromyśl, MPK 1 (6 km)

Dęby bezszypułkowe – pomniki przyrody przy ulicy Machałowej

Przy ulicy Machałowej rosną trzy dęby bezszypułkowe, będące pomnikami przyrody. Pierwszy z nich stoi po południowej stronie drogi, w odległości ok. 30 m. Można do niego dojść między. Drzewo ma ok. 130 lat, a obwód jego pnia sięga 367 cm. Drugi dąb rośnie przy wiadukcie kolejowym. Ma ok. 140 lat, a obwód jego pnia wynosi 342 cm. Ostatni dąb znajduje się ok. 100 m na zachód od szlaku. Można do niego dojść przez nieużytki na grzbiecie wzniesienia. Drzewo ma 140 lat i 327 cm obwodu pnia.

Pomnik przyrody przy ulicy Dobromyśl 44

Pomnik przyrody to objęta ochroną grupa drzew: 21 dębów bezszypułkowych, trzech lip drobnolistnych, dwóch klonów pospolitych i jesionu wyniosłego o obwodach pni 189–348 cm, w wieku 70–90 lat. Drzewa rosną na ogrodzonym terenie ośrodka wychowawczego. Wejście na jego teren znajduje się ok. 300 m na południe od szlaku.

ODCINEK IV

Szlak prowadzi w większości terenami leśnymi Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego i Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Przebieg szlaku: Dobromyśl, MPK 1, 39 – Ulica Pietraszki, MPK 6 (2,7 km) – Ulica Bernardyńska, skrzyżowanie ze szlakiem czerwonym na Karczówkę (6,2 km) – Ulica Piekoszowska, MPK 8, 9, 10, 15, 18, 24, 25, 45, 54, 102, 105, 108, 114 (8,1 km) – Rezerwat Ślichowice (9 km); dojdzie bez oznakowań ok. 500 m w kierunku zachodnim do pętli MPK przy ulicy Massalskiego, linie: 8, 11, 15, 23, 42, 45, 46, 47, 102, 105

Pomnik przyrody przy ulicy Dobromyśl 44 (patrz wyżej)

Rzeka Bobrza

Wyływająca z głównego węża hydrograficznego Gór Świętokrzyskich (okolice Zagnańska) rzeka była jedną z najbardziej „pracowitych” na terenie Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Jej wody wykorzystywano w dymarkach, kuźnicach, wielkich piecach, młynach i tartakach.

📷 Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Dalnia-Grabina • P. Waksmundzki

Uwaga: w okresie wiosennych roztopów i po ulewach przejście przez dolinę Bobrzy nie jest możliwe.

Jankowa Góra

Na niej i sąsiedniej Machnowskiej Górze wydobywano ołów i baryt. Do dziś są widoczne zagłębienia po eksploatacji kruszców. W czerwcu zbocze góry pokryte jest dywanem kwiatów o fioletowym zabarwieniu.

Kaplica przy ulicy Młyńskiej

Przy skrzyżowaniu z drogą prowadzącą do młyna stoi ciekawa kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena.

Pomnik ofiar katastrofy smoleńskiej

Obelisk znajduje się przy ulicy Grabinów.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Dalnia-Grabina

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Dalnia-Grabina to chroniony obszar o powierzchni ponad 32 ha. Występują na nim cenne gatunki flory i fauny, m.in. modraszek wikrama i zawilec wielokwiatowy. Są tu również ciekawe stanowiska geologiczne z licznymi skamieniałościami.

Rezerwat Ślichowice im. Jana Czarnockiego

Rezerwat przyrody nieożywionej o pow. 0,55 ha utworzony w 1952 r. Ochroną częściową objęto tu profil geologiczny odsłonięty w wyrobiskach dawnych kamieniołomów. W sztucznie odsłoniętym fragmencie wnętrza góry można zobaczyć „podręcznikowy” przykład plastycznego

📍 Rezerwat Ślichowice im. Jana Czarnockiego • K. Bzowski

fałdowania warstw skalnych (wapieni górno-dewońskich). Odślonięcie to ma wybitne walory dydaktyczne, stąd też jego fotografie i opisy znajdują się w wielu podręcznikach szkolnych i akademickich.

ODCINEK V

Szlak prowadzi początkowo przez okolice zurbanizowane. Od ulicy Hubalczyków wkracza na teren Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Rozpościerają się stąd piękne widoki na pasma Gór Świętokrzyskich i tereny leśne góry Buk.

Przebieg szlaku: Pętla autobusowa przy ulicy Massalskiego, MPK 3, 8, 15, 23, 27, 29, 45, 46, 47, 102, 105, 108 – Dojście bez znaków ok. 500 m w kierunku wschodnim do rezerwatu Ślichowice – Wiadukt nad

torami (1,1 km) – Skrzyżowanie ulic Batalionów Chłopskich z 1 Maja, MPK 3, 17, 32, 36, 37, 100, 110, 112 (2,8 km) – Gruchawka, MPK 17 (5,8 km)

Rezerwat Ślichowice (patrz s. 25)

Ścieżki dydaktyczne przy ulicy Hubalczyków

Ścieżki zlokalizowane są przy siedzibach Nadleśnictwa Kielce oraz Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Dostępne są w dni robocze, w godzinach pracy.

Pomnik przyrody przy ulicy Gruchawka 3

Ochroną objęto dąb bezszypułkowy o obwodzie pnia 559 cm, w wieku ok. 150 lat. Można do niego dojść po uzgodnieniu z właścicielem posesji.

ODCINEK VI

Szlak prawie w całości prowadzi przez tereny leśne, częściowo podmokłe.

Przebieg szlaku: Gruchawka, MPK 17 – Rezerwat Sufraganiec (0,4 km) – Droga Kielce – Zagnańsk (3,1 km) – Osiedle Dąbrowa (4,8 km) – Dąbrowa, skrzyżowanie trasy nr 73 z ulicą Barczańską, MPK 7 (6,5 km)

Pomnik przyrody przy ulicy Gruchawka 3 (patrz obok)

Rezerwat Sufraganiec

Rezerwat leśny o powierzchni 17,31 ha, utworzony w 1961 r. Ochroną został tu objęty fragment lasu mieszanego o charakterze naturalnym. Drzewostan rezerwatu, w wieku do 200 lat, tworzy jodła z domieszką dębu, sosny, kłonu, jaworu, grabu i buka. Przez jego teren przepływa potok Sufragańczyk, który wcina się głęboko w podłoże, tworząc malowniczą dolinę. Bliższe poznanie tego miejsca ułatwia ścieżka edukacyjna z tablicami, oznaczona kolorem

📍 Rezerwat Sufraganiec • P. Waksmundzki

czernym. Dla turystów przygotowano zadaszoną wiatę.

ODCINEK VII

Szlak prowadzi atrakcyjnymi widokowo wzniesieniami, częściowo przez tereny Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Z trasy widoczne jest prawie w całości pasmo południowe centralnej części Gór Świętokrzyskich i większość pasma głównego z najwyższym szczytem – Łysicą (612 m n.p.m.).

Przebieg szlaku: Dąbrowa, skrzyżowanie trasy 73 z ulicą Barczańską, MPK 7 – Hotel w Dąbrowie (1,2 km) – Masłów, MPK 12 (2,8 km) – Świnia Góra (4,8 km) – Ogródki działkowe (6 km) – Domaszowice, MPK 38 (9,1 km) – Ulica Morcinka, pętla MPK 53, 109 (10,8 km)

Kaplica w Domaszowicach

Kaplicę wzniesiono w XIX w. W Domaszowicach urodził się pisarz Walery Przyborowski, znany głównie z książek historycznych dla młodzieży.

ODCINEK VIII

Szlak prowadzi przez zurbanizowane tereny dawnych wsi, które zostały włączone do Kielc. Ostatni odcinek szlaku jest atrakcyjny widokowo.

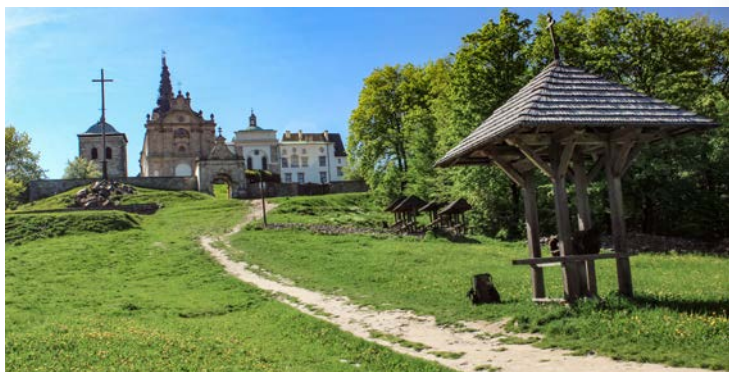
Przebieg szlaku: Pętla autobusowa przy ulicy Morcinka, MPK 53, 109 – Ulica Sandomierska (MPK 10, 14, 19, 38, 41, 43, 47, 104, 106, 109 (0,3 km) – Ulica Zagórska, MPK 8 (2,1 km) – Połączenie ze szlakiem spacerowym zielonym (3,1 km) – Pętla autobusowa w Kielcach-Bukówce, MPK 1, 25, 33, 34, 41, 104, 108, 112 (4,3 km)

Kaplica w Zagórzcu

Kaplica z drewna, zbudowana w 1865 r. i rozbudowana w 1982 r. (poszerzono wówczas nawę). W jej wnętrzu można zobaczyć późnobarokowy ołtarz i tablicę poświęconą Żołnierzom Wyklętym, należącym do Narodowych Sił Zbrojnych. Organizacja ta została wymazana z kart historii przez władze komunistyczne i dopiero w ostatnich latach przywracana jest pamięć o jej członkach.

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

AKTYWNE KIELCE

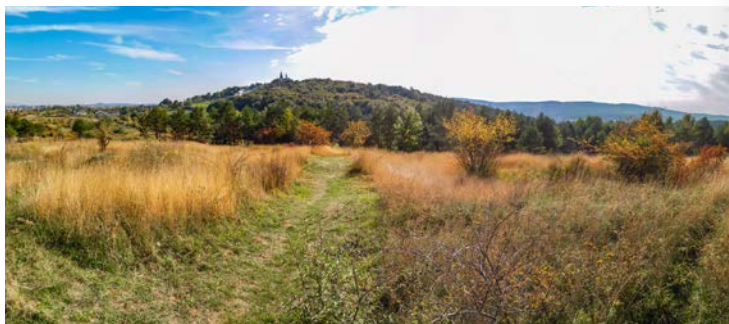

📍 Łysa Góra – Święty Krzyż, klasztor • K. Bzowski

Nazwa Gór Świętokrzyskich jest związana z klasztorem pobenedyktynskim na Łysej Górze, zwanej także Łyseć (jest to druga pod względem wysokości kulminacja w tym paśmie). W tutejszym kościele przechowywane są relikwie drzewa Krzyża Świętego, które dały początkowo nazwę klasztorowi, później wzniesieniu, na którym jest usytuowany (Łysą Górę zaczęto nazywać Świętym Krzyżem), a następnie całej okolicy.

Góry Świętokrzyskie, rozciągające się wzdłuż osi Przedbórz – Sandomierz, po raz pierwszy zostały wypiętrzone w kaledońskich ruchach

górotwórczych na granicy kambru i ordowiku, a następnie morfologicznie odmłodzone (wyniesione i porożcinane) w okresie orogenezy hercyńskiej, która miała miejsce w górnym karbonie. Ostatnie odmłodzenie rzeźby nastąpiło w orogenezie alpejskiej (trzeciorzęd). Krajobraz Gór Świętokrzyskich (górnego typu fałdowego) wyróżnia się charakterystycznym, równoległym przebiegiem pasm górskich i grzbietów ze stromymi zboczami, ciągnących się z północnego zachodu na południowy wschód, oddzielonych od siebie szerokimi, podłużnymi dolinami o płaskim dnie.

📍 Karczówka • P. Waksmundzki

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

TRASA 1:
Chęciny –
Kielce-Stadion

Trasa prowadzi oznakowanymi szlakami pieszymi: niebieskim i czarnym, w większości przez tereny leśne. Na odcinku do Szewc przebiega przez wapienne wzgórza, a dalej przez pasma zbudowane z kambryjskich piaskowców.

Przebieg szlaku: Chęciny – Jaskinia Piekło – Szewce – Kielce-Stadion (24,5 km)

Zamek w Chęcinach

Zamek jest przykładem budowli obronnej typu wznynnego. Przebieg jego murów dostosowano do kształtu Góry Zamkowej (355 m n.p.m.), na której został wzniesiony. Część górna z dwiema okrągłymi basztami i budynkiem mieszkalnym zbudowano ok. 1300 r. W XV w. zamek został rozbudowany. Powstał wtedy dziedziniec dolny (gospodarczy) i czworoboczna baszta. Obiekt zaczął popadać w ruinę po utracie niepodległości w 1795 r. Jego historię opisano na tablicach informacyjnych. Zamek można zwiedzać, także z przewodnikiem. Wstęp jest płatny.

Zespół klasztorny
oo. Franciszkanów w Chęcinach

Klasztor został wzniesiony w XIV w., a następnie rozbudowany w wieku XVII. Z okresu gotyku pochodzi kościół i dolna część krużganków obiegających wewnętrzny wirydarz. Na uwagę zasługuje także przyległa do ich północno-wschodniego narożnika kaplica z przełomu XVI i XVII stulecia. Wejście do klasztoru znajduje się od strony ulicy Franciszkańskiej.

Kościół parafialny
pw. św. Bartłomieja Apostoła
w Chęcinach

Początki świątyni sięgają połowy XIV stulecia. W jej wnętrzu można zobaczyć ciekawe sklepienia z siatką stiukowych żeber, wczesnobarokowy ołtarz główny, późnorenansowe stalle i rokokowe konfesjonały. Na szczególną uwagę zasługuje wzniesiona w 1614 r. kaplica grobowa Kacpra Fotygi, włoskiego kamieniarza, sklepiona kopułą i doświetlona latarnią. W kaplicy znajduje się ołtarz z rzeźbą „Ukrzyżowanie” oraz płaskorzeźbą „Pokłon Trzech Króli”.

📍 Chęciny, widok od północy • K. Bzowski

AKTYWNE KIELCE

📍 Chęciny – wzgórze zamkowe • K. Bzowski

Synagoga w Chęcinach

Wzniesiona została w stylu renesansowym w XVII w. Z dawnego wyposażenia zachowały się: późnorenesansowy aron ha kodesz (szafa na święte księgi) oraz portal z hebrajskim napisem.

Zespół klasztorny ss. Bernardynek w Chęcinach

Budynek klasztoru wzniesiono w XVII w., a w kolejnych wiekach rozbudowano. Wnętrze klasztornej kościoła pw. św. Józefa jest utrzymane w stylu barokowym.

📍 Szlak Chęciny – Kielce-Karczówka • K. Bzowski

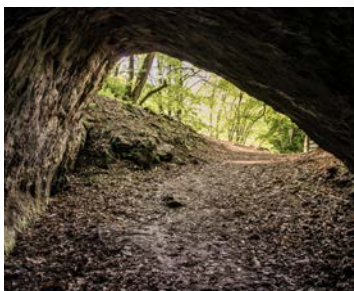
📍 Kościół parafialny w Chęcinach • K. Bzowski

Kamienica „Niemczówka” w Chęcinach

Kamienica stojąca przy ulicy Małogoskiej 7 została zbudowana w 1570 r. w stylu renesansowym. Pierwotnie była parterowa, później dobudowano do niej półpiętro. Całość jest kryta gontem. W budynku mieści się obecnie m.in. informacja turystyczna.

Jaskinia Piekło

Korytarze jaskini mają 37 m długości. Można je zwiedzić bez latarki, ponieważ są doświetlone przez okno skalne i dwa kominy krasowe. Nazwę odnotowaną już w XVIII w. nadała jaskini miejscowa ludność. Nie wiedząc, jak tworzą się „podziemne pustki”, ich powstanie ludzie wiązali z działaniem sił nieczystych. Wierzą, że przez jaskinię wylatują z piekła diabły,

📍 Jaskinia Piekło • K. Bzowski

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📍 Szlak Chęciny – Kielce-Stadion • J. Gorlach

aby szkodzić ludziom. Warto podkreślić bezpośredni wpływ tej nazwy na nazwanie odkrytej w 1964 r. jaskini Raj.

Rezerwat Góra Żakowa

Obejmuje obszar ponad 50 ha, na którym objęto ochroną pozostałości dawnego górnictwa skalnego i kruszcowego, naturalne wapienne formy skalne oraz stanowiska roślinności kserotermicznej.

Szewce

W 1944 r. oddział AK stoczył w tym miejscu bitwę z Niemcami. Wydarzenie to upamiętnia stojący w miejscowości pomnik.

Park Leśny Stadion (patrz s. 21)

TRASA 2: Chęciny – Kielce-Karczówka

Szlak czerwony, jedna z najpiękniejszych krajobrazowo tras w Górach Świętokrzyskich, prowadząca przez tereny leśne i odkryte przestrzenie, z których rozciągają się malownicze widoki.

Przebieg szlaku: Chęciny – Jaskinia Raj – Kielce-Karczówka (18,5 km)

AKTYWNE KIELCE

Zamek w Chęcinach
(patrz s. 31)

**Zespół klasztorny
oo. Franciszkanów
w Chęcinach** (patrz s. 31)

**Kościół parafialny
pw. św. Bartłomieja Apostoła
w Chęcinach** (patrz s. 31)

Synagoga w Chęcinach
(patrz s. 32)

**Zespół klasztorny
ss. Bernardynek w Chęcinach**
(patrz s. 32)

**Kamienica „Niemczówka”
w Chęcinach** (patrz s. 32)

Rezerwat Góra Zelejowa

Rezerwat przyrody nieożywionej o powierzchni 67 ha. Zachowała się tu grań skalna z najciekawszymi w Polsce przykładami zjawisk krasowych, powstałymi na skutek oddziaływania wody na wapień dewońskie. Południowe zbocza rezerwatu porasta flora kserotermiczna, a od strony północnej rośnie las sosnowy z porostami, mchami i paprociami. Na skałach występują rozchodniki i rojniki.

📍 Góra Zelejowa – marmurołom • K. Bzowski

Marmurołom „Zygmuntówka”

Wydobywano tu tzw. zlepieńce – okrychu skał połączone lepiszczem o czerwonym zabarwieniu. W XVII w. wykonano z nich kolumnę, na której ustawiono warszawski posąg króla Zygmunta III Wazy. Aby dojść do marmurołomu, należy skręcić w prawo w miejscu, gdzie szlak dochodzi do hałd pogórnicych, a następnie udać się pierwszą drogą w lewo.

📍 Marmurołom „Zygmuntówka” • K. Bzowski

Jaskinia Raj

Jedna z najpiękniejszych jaskiń w Polsce. Na jej bogatą szatę naciekową składają się m.in.: stalaktyty, stalagmity, kolumny, draperie, polewy i misy. Na wystawie muzealnej w sąsiadującym z jaskinią pawilonie można zobaczyć wydobyte z niej przedmioty oraz poznać proces powstawania jaskiń. Do jaskini można wejść jedynie z przewodnikiem. Wstęp jest płatny.

Kielce-Białogon

Dawna osada przemysłowa. Od XVII w. działały tu huty miedzi i ołowiu. Do dziś zachowała się część zabytkowych hal fabrycznych i osiedla robotniczego, z promieniście rozchodzącymi się sprzed zakładu ulicami. Stoi tu również drewniany kościół z lat 1917–18, wzniesiony w stylu podhalańskim.

Góra Brusznia

Na szczycie wzniesienia stoi krzyż upamiętniający powstańców, którzy zbrali się tu 22 stycznia 1863 r., w dniu wybuchu powstania styczniowego.

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📍 Jaskinia Raj • K. Bzowski

**Pomnik ofiar katastrofy
smoleńskiej** (patrz s. 25)

Pomnik Hilarego Mali

Hilary Mala był górnikiem z Niewachłowa. W XVII w. wydobyl w okolicach Kielc dwie niespotykanej wielkości bryły ołowiu. Z jednej z nich wykonano figurę św. Barbary, którą umieszczono w klasztorze na Karczówce.

**Zespół Przyrodniczo-
Krajobrazowy Dalnia-Grabina**
(patrz s. 25)

📍 Pozostałości kopalni na Karczówce • K. Bzowski

**Rezerwat krajobrazowy
Karczówka**

Rezerwat o powierzchni 26,55 ha utworzono w 1953 r. Ochroną został w nim objęty fragment lasu otaczającego zabytkowy zespół klasztorny. Liczne podłużne zagłębienia tego terenu są pozostałościami po eksploatacji rud ołowiu, głównie w okresie od XVI do XVIII w. Zagadnienia te przybliży ścieżka edukacyjna z tablicami informacyjnymi. Ze wzgórza rozciąga się malowniczy widok na miasto i centralne pasma Gór Świętokrzyskich.

AKTYWNE KIELCE

Zespół klasztorny
na Karczówce

Klasztor został zbudowany w XVII w. z fundacji biskupa krakowskiego Marcina Szyszkowskiego jako wotum dziękczynne po tym, jak Kielce ominęła śmiertelna zaraza, która dotknęła znaczny obszar Polski. Zabudowania klasztorne, wzniesione z prostych brył geometrycznych, wieńczą barokowe hełmy wieży i sygnaturki, pokryte blachą miedzianą. Uwagę zwracają również barokowe schody prowadzące do klasztoru. Ich okładzinę, balustrady i bramki wykonano z szarego i czerwonego piaskowca – drugiego po marmurze kamienia zdobniczego pozyskiwanego w Górach Świętokrzyskich. Po schodach wchodzi się do przedsionka i dalej do kruchty, z której można wejść do kościoła i znajdującej się pod wieżą kaplicy św. Barbary.

Klasztorny kościół pw. św. Karola Bromeusza to jednonawowa świątynia o cechach barokowych. Na szczególną uwagę zasługuje ołtarz główny, wykonany w marmurze chełmińskim. Umieszczono na nim obrazy patrona świątyni i św. Kazimierza. W kaplicy św. Barbary znajduje się XVII-wieczna figura patronki górników, wykonana z jednej bryły rudy ołowiu. Historię jej powstania opowiada tablica umieszczona na zachodniej ścianie kaplicy (patrz także: pomnik Hilarego Mali, s. 35).

W zabudowaniach klasztornych mieści się również wystawa misyjna św. Jana Pawła II, na której są prezentowane przedmioty podarowane papieżowi podczas pielgrzymek.

TRASA 3: Kuźniaki –
Miedziana Góra

Trasa prowadzi znakowanym szlakiem czerwonym przez najdalej wysunięte na zachód pasmo centralnego grzbietu Gór Świętokrzyskich. Prawie w całości przebiega wśród pięknych, wiekowych drzewostanów.

📍 Klasztor pobernardyński na Karczówce - K. Bzowski

Przebieg szlaku: Kuźniaki – Góra Barania (możliwość dojścia do Oblęgorka czarnym szlakiem) – Miedziana Góra MPK (18 km; wariant z dojściem do Oblęgorka 22 km)

Kuźniaki

Wieś położona w malowniczym przełomie Łosośnej (Łosośnej), zwanej obecnie Wierną Rzeką. Znajdują się tu pozostałości dawnego zakładu wielkopieczowego z przełomu XVIII i XIX w. Do dziś zachowały się: staw magazynujący wodę, której energia poruszała urządzenia, oraz mury wielkiego pieca w kształcie ściętego ostrosłupa.

Kuźniacka Góra

Na wzniesieniu widoczne są wychodnie skalne piaskowców triasowych, objęte ochroną jako pomnik przyrody.

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📍 Oblęgorek, droga do rezerwatu Barania Góra - K. Bzowski

Rezerwat Perzowa Góra

Ochroną objęto porastające zbocza wzniesienia naturalne, wielogatunkowe drzewostany wraz z wychodniami i odslonięciami piaskowca triasowego. W urwisku pod szczytem znajduje się jaskinia, a w niej kaplica św. Rozalii.

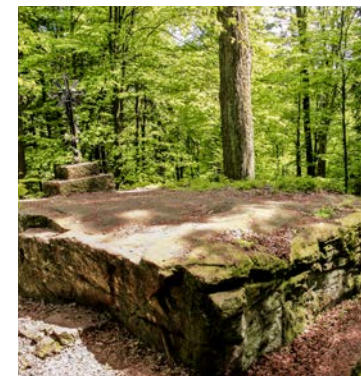
Góra Siniewska

Na południowym zboczu wzniesienia znajduje się pomost widokowy, z którego roztacza się malownicza panorama okolicy.

Rezerwat Góra Barania

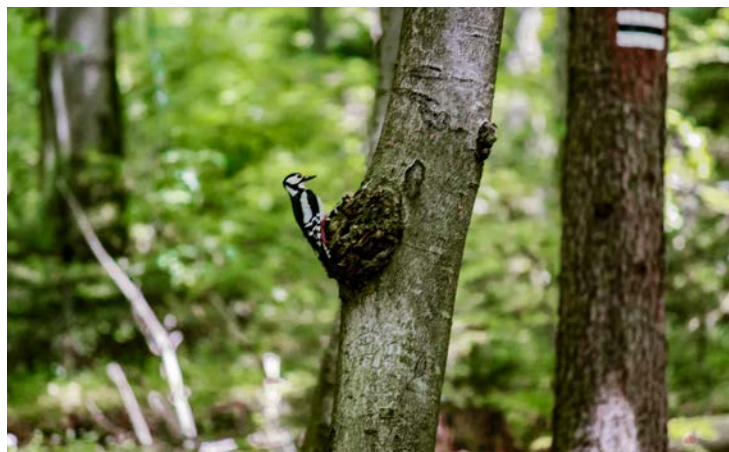
Ochronie podlega porastający południowe stoki wzniesienia naturalny, wielogatunkowy las. Z Góry Baraniej czarny szlak prowadzi do położonego u jej podnóża Oblęgorka

i znajdującego się w tej miejscowości pałacyku Henryka Sienkiewicza (ok. 2 km w jedną stronę).

📍 Rezerwat Perzowa Góra - K. Bzowski

AKTYWNE KIELCE

📷 Dzięcioł duży w rezerwacie Barania Góra • K. Bzowski

Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

Muzeum mieści się w pałacyku przekazanym pisarzowi przez społeczeństwo polskie podczas obchodzonego w 1900 r. jubileuszu jego pracy literackiej.

📷 Oblęgorek, pałacyk Henryka Sienkiewicza • K. Bzowski

Na parterze można obejrzeć zabytkowe wnętrza, zachowane w prawie takim samym kształcie jak za życia pisarza. Na piętrze znajduje się stała wystawa, poświęcona życiu i twórczości noblisty. W otaczającym pałacyk parku rosną pomnikowe okazy dębów, platanów i objęte ochroną gatunkową cisy.

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📷 Góra Ciosowa • P. Waksmundzki

Góra Ciosowa

Na południowym zboczu góry znajduje się ściana dawnego kamieniołomu piaskowca triasowego, objęta ochroną jako pomnik przyrody.

Tor wyścigów samochodowych „Kielce” w Miedzianej Górze

Wykorzystując powstałą podczas budowy trasy Kielce – Łódź pętlę, utworzono tor wyścigowy o długości 4,3 km.

Pomnik partyzantów

Obok toru „Kielce”, na brzegu lasu, stoi pomnik upamiętniający miejsce śmierci partyzantów, którzy zginęli 5 czerwca 1944 r. podczas próby zdobycia niemieckiego samochodu.

Miedziana Góra

Nazwa miejscowości jest związana z rudami miedzi, które pozyskiwano tu od XVI w. We wsi znajduje się kaplica św. Barbary z wystawą okazów geologicznych oraz objęte ochroną dawne szyby kopalniane (ok. 1 km od szlaku).

📷 Rezerwat Kamienne Kręgi, kaplica na Górze Grodowej • K. Bzowski

TRASA 4

Trasa prowadzi czerwonym szlakiem, w znacznej części przez tereny leśne.

Przebieg szlaku: Miedziana Góra (przystanek MPK Miedziana Góra-Ciosowa) – Dąbrowa MPK (16 km)

Góra Kamień

W południowo-zachodnim zboczu podszczytowej partii wzniesienia znajdują się chronione jako pomnik przyrody „Skałki Pieńko” – wychodnie skalne, sięgające 5 m wysokości. Są to naturalne odsłonięcia skał piaskowca dewonowego o szarej barwie.

Grodowa Góra – rezerwat Kamienne Kręgi

Na grzbiecie wzniesienia, obok murowanej kapliczki znajdują się pozostałości wałów dawnego ośrodka pogańskiego kultu, objęte ochroną rezerwatową. Natomiast w odsłonięciach czynnego kamieniołomu piaskowca triasowego,

📍 Tumlín, Rezerwat Kamienne Kęgi kamieniołom na Górze Grodowej • K. Bzowski

znajdującego się na północnym zboczu gór, a także w ścianie nieczynnego wyrobiska po południowej stronie kapliczki, widoczne są ciekawe warstwowania skał, objęte ochroną jako pomnik przyrody.

Kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Tumlinie

Kościół wzniesiono pod koniec XVI w., wieża została dobudowana w wieku XVIII. Budowlę w XX w. oblicowano miejscowym piaskowcem. Warto zwrócić uwagę na barokowe wyposażenie wnętrza świątyni oraz na znajdującą się przy parkingu kościelnym oryginalną Drogę Krzyżową, usytuowaną na stromo opadającym ku północy zboczu. Na cmentarzu parafialnym znajduje się zbiorowa mogiła żołnierzy z 1939 r. z pamiątkową płytą, pomnik i mogiła partyzantów oraz kwatery żołnierzy poległych w I wojnie światowej.

Ścieżka przyrodnicza Tumlín – Góra Sosnowica

Kilkukilometrowa ścieżka z miejscami do odpoczynku, przy której umieszczono tablice edukacyjne.

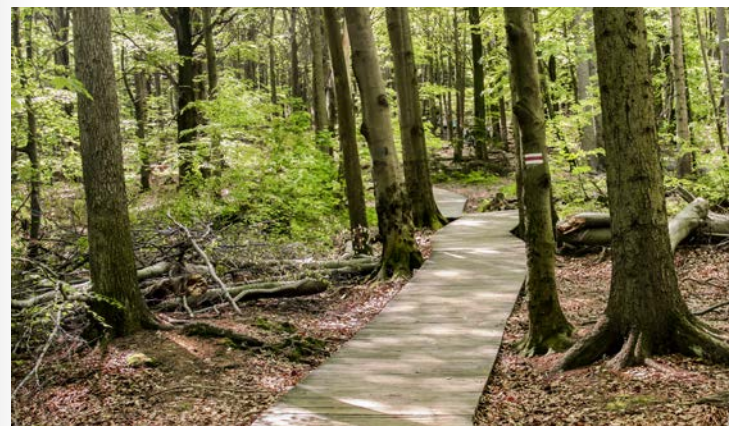
Pomnik 4. Pułku Piechoty AK

Pomnik upamiętniający 4. Pułk Piechoty AK, który formował się w okolicznych lasach przed wyruszeniem na odsiecz walczącej w powstaniu Warszawie.

TRASA 5

Najbardziej malowniczy szlak Gór Świętokrzyskich. Opisy walorów krajobrazowych tych okolic można znaleźć na kartach utworów Stefana Żeromskiego. Wędrując tą trasą, łatwo można zrozumieć słowa pisarza: *każdy ma swoje ulubione miejsca z dzieciństwa. To jest ojczyzna duszy.*

Na odcinku ze Świętej Katarzyny do Dąbrowy trasa pokrywa się z czerwonym szlakiem turystycznym. Po minięciu kulminacji góry Domaniówka, w miejscu, w którym czerwony szlak dochodzi na skraj lasu i skręca w prawo, należy iść dalej prosto drogą asfaltową do skrzyżowania ze świątlami. Na skrzyżowaniu tym należy skręcić w prawo, w ulicę Szybowcową, a następnie w lewo, w ulicę Starogórską, która prowadzi do znajdującej się przy ulicy Sikorskiego petli autobusowej na osiedlu Na Stoku w Kielcach.

📍 Święta Katarzyna, szlak na Łysicę • K. Bzowski

Przebieg szlaku: Święta Katarzyna – Dąbrowa – Kielce, osiedle Na Stoku MPK (22 km)

Święta Katarzyna

Miejscowość malowniczo położona u stóp Łysicy, przy drodze z Kielc do Bodzentyna, jest bardzo popularna wśród turystów. Według tradycji w okresie średniowiecza w okolicy tej zaczęli się osiedlać pustelnicy. Na miejscu ich siedzib

w XVIII i XIX w. postawione zostały kapliczki. W 1399 r. na leśnym pustkowiu osiadł rycerz Waclawek, który zbudował tu kościół pw. św. Katarzyny. Powstająca przy nim osada przyjęła nazwę od imienia patronki świątyni. Zespół klasztorny, pierwotnie należący do zakonu bernardynów, a od 1817 r. do sióstr bernardynek, został założony w 1471 r. przez biskupa krakowskiego Jana z Rzeszowa. Niszczyły go liczne pożary, po których był odbudowywany

📍 Święta Katarzyna – klasztor • K. Bzowski

AKTYWNE KIELCE

i przebudowywany, przez co zatarły się cechy jego architektonicznego stylu. Wyjątkiem jest wirydarz z 1633 r., otoczony krużgankami. Przy łuku tęczowym znajduje kopia figury patronki świątyni. Pierwotna rzeźba, która zaginęła w czasie pożaru w XIX w., wykonana z drzewa cyprysowego lub hebanowego, była według tradycji przywieziona z Afryki Północnej. Od drugiej dekady maja do początków lipca 1943 r. w zabudowaniach gospodarczych klasztoru kwatrowało 62. zmotoryzowany pluton żandarmerii niemieckiej Alberta Szustera, którego żołnierze zamordowali tu ok. 50 osób. Ich zbiorowe mogiły znajdują się na skraju lasu, przy drodze do cudownego źródła św. Franciszka i stojącego nieopodal niego pomnika Stefana Żeromskiego.

Źródłko św. Franciszka

Ocembrowane źródło stanowi także ujęcie wody dla klasztoru. Według tradycji czerpana z niego woda pomaga w leczeniu chorób oczu. Nad źródłem stoi XIX-wieczna drewniana kapliczka św. Franciszka.

📍 Święta Katarzyna, kapliczka i źródłko św. Franciszka • K. Bzowski

📍 Święta Katarzyna, kapliczka z podpisem Stefana Żeromskiego • P. Waksmundzki

Kapliczka z podpisem Stefana Żeromskiego

W pobliżu klasztoru w Świętej Katarzynie stoi XIX-wieczna murowana kapliczka. Na tynku widnieją wyryte w 1882 r. podpisy Stefana Żeromskiego i jego szkolnego kolegi Janka Stróżckiego. Obok kapliczki znajdują się dwie mogiły: z 1863 i 1943 r.

Pomnik partyzantów ziemi kieleckiej

Obelisk dłuta Zofii Bimer-Wolskiej znajduje się przy czerwonym szlaku i drodze prowadzącej do Kielc przez Górno. Przedstawia pięć twarzy symbolizujących żołnierzy polskich z 1939 r., partyzantów z oddziałów AK, AL, BCH oraz żołnierzy radzieckich.

Kamień z cytatem z „Puszczy Jodłowej” Stefana Żeromskiego

Przydrożny kamień ustawiono w 1930 r. przy drodze prowadzącej do Kielc przez Górno.

Góra Wymyślona

Można tu zobaczyć skałki piaskowca kambryjskiego, objęte ochroną jako pomnik przyrody nieożywionej. Wzniesienie jest także doskonałym punktem widokowym.

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📍 Przełom Lubrzanki • P. Waksmundzki

Góra Radostowa

Góra „domowa” Stefana Żeromskiego, o której pisał w „Puszczy Jodłowej”: *Każda trudna, duża i ciężka praca jakiegokolwiek natury, literacka, biblioteczna czy inna, obrazowo i porównawczo mierzy się w mej wyobraźni, w mej sile mięśniowej i nerwowej na wysokości Góry Radostowej. Jestem oto u jej podnóża w Leszczynach, w Mąchoćicach, w Bęczkowie – jestem na pierwszym garbie, na drugim, na trzecim – jestem niedaleko wierzchołka – jestem na szczycie! Widzę już mój kres i mój cel: rodzinny dom! Schodzę z rozmachem w dół.*

Przełom rzeki Lubrzanki

Rzeka o długości 30 km przecina główny grzbiet centralnej części Gór Świętokrzyskich, oddzielając pasmo Łysogórskie od Maślowskiego. Przełom powstał najprawdopodobniej wskutek kaptażu, tj. przeciągania wód górnego odcinka płynącej po północnej stronie Pasma Głównego Pokrzywianki, przez mającą większą siłę erozyjną, wypływającą z południowych stoków Lubrzankę. Uroki tego miejsca opisywał na kartach „Szyfowych prac” Stefan Żeromski. Przez ten najpiękniejszy w Górach Świętokrzyskich przełom poprowadzono także szlak turystyczny z Wąchocka do Cedzyny.

Góra Klonówka

Na grzbiecie wzniesienia, mającym ok. 2 km długości, znajdują się wychodne kwarcytowych piaskowców kambryjskich, które tworzą na niektórych odcinkach skalną grań. Jej kulminację stanowi monolit skalny długości 10 m i wysokości 5 m, noszący nazwę Diabelskiego lub Wielkiego Kamienia.

Maślów

W miejscowości warto zwrócić uwagę na okazały kościół pw. Przemienienia Pańskiego

📍 Góra Klonówka – Diabelski Kamień • J. Gorlach

AKTYWNE KIELCE

z początku XX w. oraz na stacji Drogi Krzyżowej, biegnącej częściowo wzdłuż szlaku.

Lotnisko w Mastowie

Lotnisko sanitarno-rekreacyjne znajduje się w odległości ok. 100 m od szlaku. Obiekt jest dostępny do zwiedzania. 3 czerwca 1991 r. Ojciec Święty Jan Paweł II odwiedził tutaj mszę świętą. Papieża upamiętnia stojący przy drodze dojazdowej do lotniska pomnik.

📍 Kolegiata w Bodzentynie • K. Bzowski

TRASA 6

Typowo spacerowa trasa, pokrywająca się z niebieskim szlakiem turystycznym, w znacznej części poprowadzona malowniczymi dolinami. Po drodze jest tylko jedno wzniesienie do zdobycia – Miejska Góra nad Bodzentynem. Początkowy odcinek trasy biegnie przez tereny leśne Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Za Świętą Katarzyną szlak wychodzi na otwartą przestrzeń, z której rozciągają się rozległe, malownicze widoki. Wycieczkę można podzielić na krótsze odcinki, korzystając z przejazdów liniami MPK do Krajna-Zagórze, Ciekot, przełomu Lubrzanki lub Mąchocic Kapitulnych.

Przebieg szlaku: Bodzentyn – Święta Katarzyna – Cedzyna (24 km)

Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Bodzentynie

Bodzentyn to miasteczko o bogatej historii, można w nim zobaczyć cenne zabytki architektury i sztuki. Tutejszy kościół parafialny został wzniesiony w XV w., przebudowano go w wieku XVII. Do kruchy wchodzi się przez gotycki portal. Umieszczono w niej tablicę erekcyjną z 1452 r. Widnieje na niej scena ofiarowania Madonnie modelu świątyni przez jej fundatora kardynała Zbigniewa Oleśnickiego. We wnętrzu

kościół uwagę przyciąga monumentalny, renesansowy ołtarz główny, zdobiony w XVI w. wnętrze katedry wawelskiej. Przy nim znajduje się renesansowy nagrobek biskupa krakowskiego Franciszka Krasieńskiego. Pięknie prezentuje się barokowa okładzina łuku tęczowego, łączącego prezbiterium z nawą, z podwieszonymi u góry krzyżkami. We wschodnim końcu nawy północnej znajduje się bardzo cenny gotycki tryptyk z 1508 r. namalowany przez Marcina Czarnego. W części centralnej obrazu widnieje scena Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny, a na jego podstawie przedstawiona jest Święta Rodzina. Na uwagę zasługują także rzeźby: gotycka figura Matki Bożej i barokowa Pieta oraz wyrzeźbiona w kamieniu gotycka chrzcielnica, znajdująca się w nawie południowej, i wykute w tym samym materiale rokokowe ołtarze boczne.

Zamek w Bodzentynie

Budowlę wzniesiono w XIV w., a w następnych stuleciach rozbudowano na reprezentacyjną siedzibę biskupów krakowskich. Do dziś zachowały się mury obwodowe trzech skrzydeł obiektu, z piaskowcowym portalem bramy wjazdowej. Brama prowadzi na wewnętrzny dziedziniec, zamknięty od zachodu ścianą kurtynową.

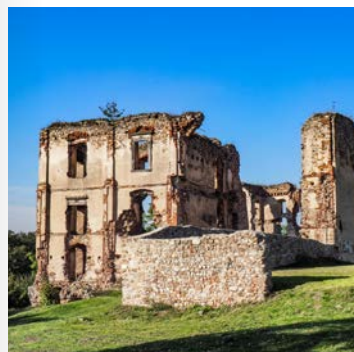
Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📍 Panorama Bodzentyna z Miejskiej Góry • P. Waksmundzki

Zabytkowa zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie

Obiekt zlokalizowany przy ulicy 3 Maja. Jego najstarsza część pochodzi z 1809 r. We wnętrzu prezentowane są narzędzia i sprzęty używane przez mieszkańców Bodzentyna i okolic w XIX oraz w 1. poł. XX w.

📍 Bodzentyn, ruiny zamku • P. Waksmundzki

Cmentarze w Bodzentynie

Na cmentarzu parafialnym można zobaczyć liczne rzeźby nagrobne oraz mogiły powstańców styczniowych i ofiar II wojny światowej. W mieście jest także cmentarz żołnierski z czasów I wojny światowej oraz żydowski kirkut.

Świętokrzyski Park Narodowy

Utworzony w 1950 r., obecnie jego powierzchnia wynosi 7626,45 ha. Trasa przebiega przez wschodnią część Pasma Klonowskiego i Dolinę Czarnej Wody. Podczas wędrowki można podziwiać piękne, wielowiekowe drzewostany.

Święta Katarzyna (patrz s. 41)

Krajno-Zagórze

W miejscowości znajduje się Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno”, oferujący wiele różnorodnych atrakcji. Są tu m.in.: park linowy,

AKTYWNE KIELCE

📍 Krajno-Zagórze, Park Rozrywki i Miniatur Sabat Krajno • arch.ośrodek

lunapark, tor dla quadów i strefa zabaw dla najmłodszych, a także park miniatur, w którym można zobaczyć miniatury najsztywniejszych budowli z całego świata oraz niezwykłych miejsc stworzonych przez naturę. W zimie działa tu stacja narciarska oraz snowpark.

Ciekoty

Rodzina miejscowość Stefana Żeromskiego. Znajdował się tu dwór, w którym wybitny pisarz spędził lata dzieciństwa i młodości (1871–83). Urokliwy krajobraz okolicy został opisany na kartach wielu jego utworów. Ciekoty pojawiają się m.in. jako Gawronki w „Syzyfowych pracach”, Głogi w „Ludziach bezdomnych”, Ciernie w „Urodzie życia” czy jako Wygnanka i Wydry w „Popiołach”.

Dziś w miejscu dawnego dworu stoi wymarzony przez pisarza „Szklany Dom”. Tworzą go dwa obiekty: stylizowany drewniany dworek oraz nowoczesny, murowany i przeszklony budynek, stanowiący siedzibę domu kultury. W dworku można obejrzeć wystawę prezentującą rodzinę, życie i twórczość pisarza, drugi obiekt łączy funkcje wystawiennicze i promocyjne. Mieści się w nim m.in. informacja turystyczna.

Przełom rzeki Lubrzanki (patrz s. 43)

Cedzyna

W XVII i XVIII stuleciu w miejscowości działała huta żelaza. W 1973 r., w miejscu dawnego zbiornika magazynującego wodę na potrzeby zakładu, utworzono zalew o powierzchni 65 ha. Dziś służy on celom rekreacyjnym.

TRASA 7

Prowadzi niebieskim szlakiem, na przemian odkrytymi i leśnymi terenami, pokonując kilka odosobnionych wzniesień.

Przebieg szlaku: Daleszyce – Kielce-Bukówka (16,5 km)

Kościół pw. św. Michała Archanioła w Daleszyczach

Kościół parafialny, wzniesiony ok. 1220 r., został przebudowany w następnym wiekach. W ołtarzu głównym znajduje się otoczony kultem XVI-wieczny obraz Matki Bożej Daleszycznej,

Wycieczki piesze po Górach Świętokrzyskich

📍 Ciekoty, widok na Łysicę • P. Waksmundzki

a w kruchcie tablice poświęcone oddziałowi AK „Barabasza”.

Drewniana zabudowa w Daleszyczach

Przy położonej na trasie wycieczki ulicy Głowackiego znajdują się pozostałości drewnianej zabudowy, typowej dla miasteczek z XIX i 1. poł. XX w.

Niestachów

Miejscowość malowniczo położona w dolinie rzeki Warkocz. Znajduje się tu pomnik ku czci partyzantów z oddziału AK „Barabasza”, poległych w 1944 r.

Góra Żalana

Na wschodnim zboczu wzniesienia, wzdłuż szlaku, ustawiono stacje drogi krzyżowej.

SZLAK PAPIESKI

Szlak prowadzi do miejsc, które Karol Wojtyła odwiedził najpierw jako metropolita krakowski, a później jako papież Jan Paweł II. W położonych na jego trasie świątyniach znajdują się pamiątki związane z osobą papieża. Szlak rozpoczyna się obok kieleckiej katedry (patrz s. 10), na placu św. Jana Pawła II, na którym stoi jego pomnik.

Przebieg szlaku: Wzgórze Katedralne, plac św. Jana Pawła II – Stadion lekkoatletyczny (2,6 km) – Kościół w Dyminach (7,5 km) – Most na Czarnej Nidzie w Marzyszu (15,7 km) – Kościół w Kaczynie (18,8 km) – Niestachów MPK (24,3 km) – Góra Otrocz (31,4 km) – Cedzyna MPK (35,5 km) – Lotnisko w Masłowie (41 km)

Kościół pw. Matki Bożej Fatimskiej w Kielcach-Dyminach

W ołtarzu głównym mieści się okazała płaskorzeźba Matki Bożej Fatimskiej. W świątyni przechowywana jest także figura Maryi przywieziona z Fatimy. W prawej nawie, przy ołtarzu Jezusa Miłosiernego znajdują się pamiątki po św. Janie Pawle II – przedmioty, których w ostatnich latach i dniach życia używał Ojciec Święty. W specjalnych gablotach znalazły się m.in. kielich, patena i lniane serwetki używane przez papieża w prywatnej kaplicy w Watykanie, piuska (nakrycie głowy), sutanna, stuła, skarpety i spinki do koszuli, zastawa papieskiego stołu zdobiona herbem i inicjałami papieskimi, a także cztery chusteczki ze śladami krwi i śliny. W kościele przechowywane są także wcześniejsze dary Jana Pawła II: ornat, kielich i różaniec z pereł.

📍 Katedra w Kielcach • K. Bzowski

Kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej i św. Jana Pawła II w Kaczynie

Dzięki staraniom pochodzącej z Kaczyna siostry Germany Wysockiej, poświęcony przez Jana Pawła II kamień węgielny pod budowę świątyni został wydobyty z obudowy grobu świętego Piotra, znajdującego się w bazylice watykańskiej. Siostra Germana ze Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca

Jezusowego prowadziła dom kardynała Karola Wojtyły w Krakowie, a następnie, wraz z innymi zakonnicami, Eufrozyną, Matyldą i ich przełożoną Tobią, gotowała posiłki papieżowi w Watykanie. Dzięki niej w 2004 r. do Kaczyna trafiła papieska sutanna, eksponowana obecnie w świątyni, a w ostatnim czasie także relikwie krwi św. Jana Pawła II.

Masłów (patrz s. 43)

Szlaki rowerowe

📷 Na trasie rowerowej • P. Waksmundzki

Pętla w Kielcach

SZLAK NIEBIESKI PO PAŚMIE POŚLÓWICKIM

Przebieg szlaku: Skwer przy skrzyżowaniu alei Legionów z ulicą Marmurową – Aleja Na Stadion – Ulica Biesak – Ulica Obrzeżna – Skwer (pętla ok. 16 km)

Początek szlaku na skwerze przy skrzyżowaniu alei Legionów z ulicą Marmurową (łącznik głównej trasy Green Velo z dworcem PKP). Od tablicy z siecią szlaków jedziemy w prawo do widocznej Hali Legionów przy ulicy Leszka Drogosza 2 (obiekt, na którym rozgrywane są mecze najwyższych lig: piłki ręcznej PGE VIVE Kielce i piłki siatkowej Klub Piłki Siatkowej Kielce) i hotelu przy stadionie lekkoatletycznym. Wjeżdżamy za nimi w las. Mijamy hotele i dojeżdżamy do alei Na Stadion. Mijamy z prawej strony cmentarz żydowski (kirkut) i na skrzyżowaniu jedziemy w lewo ulicą Biesak, prowadzącą do skrzyżowania z główną trasą Green Velo. Skręcamy w nią w lewo. Opuszczamy ją, gdy skręca

📷 Kielce, rezerwat Biesak-Białogon • K. Bzowski

w lewo, i jedziemy prosto do dużej polany. Przed polaną skręcamy w prawo. Trasa łączy się tu ze szlakiem spacerowym, prowadzącym w stronę rezerwatu Biesak-Białogon.

Chcąc go zwiedzić, musimy kierować się znakami szlaku pieszego, zjechać nim kilkaset metrów w lewo z trasy rowerowej, po czym wrócić do niej tą samą drogą. Dalej przez urozmaicony teren dojeżdżamy do strumienia, za którym w lewo czeka nas męczący podjazd, prowadzący do niebieskiego szlaku pieszego, którym skręcamy w prawo i dojeżdżamy do skrzyżowania przy

📷 U podnóża Pierszcienicy • P. Waksmundzki

kapliczce. Opuszczamy szlak pieszy i jedziemy w dół asfaltową drogą przeciwpożarową, aż do wypłaszczenia przed strumieniem i widocznym brzegiem lasu. Tu zjeżdżamy z asfaltu i skręcamy w lewo zgodnie ze znakami niebieskiego szlaku pieszego i spacerowego żółtego. Dojeżdżamy do ulicy Obrzeżnej, gdzie wjeżdżamy na główną trasę Green Velo. Jedziemy nią do Hotelu 365, położonego u podnóża stoku narciarskiego na górze Pierszcienica. Tuż za nim, na skrzyżowaniu, opuszczamy główną trasę Green Velo i skręcając w prawo, jedziemy jej łącznikiem do punktu startu.

Wyjazd z Kielc do granic miasta

Wskazane trasy wyjazdowe z miasta prowadzą przez okolice o małym natężeniu ruchu samochodowego, przecinają drogi główne na skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną i pozwalają dojechać do szlaków rowerowych na terenach sąsiednich gmin.

📷 Kadzielnia • M. Kowalczyk

📷 Silnica • P. Waksmundzki

SZLAK CZERWONY W KIERUNKU GMINY PIEKOSZÓW

Przebieg szlaku: Ścieżka rowerowa wzdłuż Silnicy – Ulica Łódzka – Ulica Kruszelnickiego (ok. 6 km)

Początek szlaku znajduje się na końcu ścieżki rowerowej, prowadzącej od kieleckiego zalewu po zachodniej stronie ulicy Łódzkiej, na jej skrzyżowaniu z ulicą Hubalczyków. Ulicą Hubalczyków dojeżdżamy do ulicy 1 Maja. Przecinamy ją i ulicą Skrajną dojeżdżamy do ulicy Malików, którą w prawo dojeżdżamy do skrzyżowania przy kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej (świątynię o ciekawej architekturze wzniesiono

w latach 1948–54). Tu skręcamy w lewo i, jadąc ulicą Batalionów Chłopskich, mijamy pomnikowe drzewa przy posesjach: nr 274 – dwie lipy o obwodach pni 257 cm i 244 cm, w wieku ok. 110 lat; nr 313 – lipę o obwodzie pnia 300 cm, w wieku ok. 120 lat; nr 359–361 – lipy o obwodach pni 220–282 cm, w wieku ok. 100 lat. Te ostatnie znajdują się ok. 50 m za skrzyżowaniem, na którym skręcamy w prawo i odchodząc w prawo ulicą jedziemy do ulicy Kruszelnickiego, prowadzącą w lewo do pętli autobusowej, gdzie kończą się oznaczenia szlaku. Jadąc dalej leśną drogą, możemy dojechać do trasy Green Velo w Górkach Szczukowskich i szlaków rowerowych prowadzących po gminie Piekoszów.

SZLAK CZERWONY W KIERUNKU GMINY MIEDZIANA GÓRA

Przebieg szlaku: Ścieżka rowerowa wzdłuż Silnicy – Ulica Łódzka – Ulica Smolaka (ok. 4 km)

Początek szlaku znajduje się na końcu ścieżki rowerowej, przy skrzyżowaniu z ulicą Hubalczyków, po wschodniej stronie ulicy Łódzkiej. Mijając z lewej strony siedzibę Nadleśnictwa Kielce i Zarządu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, przy których znajdują się ścieżki przyrodniczo-edukacyjne, dojeżdżamy do skrzyżowania z ulicą Zastawie. Po prawej stronie widzimy okazałą dąb – pomnik przyrody o obwodzie pnia 530 cm i wieku ok. 140 lat (dojście przez posesję przy ulicy Gruchawka 3).

📷 Telegraf • M. Kowalczyk

Około 400 m od skrzyżowania z ulicą Gruchawka znajduje się rezerwat Sufraganic, do którego możemy dojechać żółtym szlakiem spacerowym (patrz s. 21). Kontynuując wycieczkę, wjeżdżamy w ulicę Kaczową i kierujemy się nią do obwodnicy Kielc. Wzdłuż niej dojeżdżamy do przejazdu pod wiaduktem, gdzie kończy się oznakowanie szlaku.

SZLAK CZERWONY W KIERUNKU GMINY SITKÓWKA-NOWINY

Przebieg szlaku: Skrzyżowanie ulic Wojska Polskiego i Tarnowskiej – Rezerwat Wietrznia – przystanek PKP Sitkówka-Nowiny (ok. 12 km)

Początek szlaku znajduje się przy skrzyżowaniu ulicy Tarnowskiej z Wojska Polskiego, w pobliżu rezerwatu Wietrznia (opis rezerwatu patrz

AKTYWNE KIELCE

📷 Rezerwat Wietrznia • K. Bzowski

s. 19). Ulicą Wojska Polskiego dojeżdżamy do ulicy Jana Karskiego, którą kierujemy się w prawo, do stoku narciarskiego na górze Telegraf. Wyznaczono tu trasę dla górskiego kolarstwa wyczynowego o długości ok. 5 km. Organizowane są na niej m.in. imprezy rangi ogólnopolskiej. Latem czynne jest tu także minipole golfowe i plac zabaw dla dzieci.

Dróżką wzdłuż polany narciarskiej podjeżdżamy do drogi leśnej, którą w prawo, zgodnie ze znakami żółtymi szlaku spacerowego, dojeżdżamy do ulicy Popiełuszki. Tu skręcamy w lewo, na biegnącą wzdłuż niej ścieżkę rowerową, prowadzącą do trasy Green Velo. Jedziemy nią, mijając ośrodek jazdy konnej MAAG, do ulicy Łanowej, którą kierujemy się w dół, do skrzyżowania z ulicą Kalinową. Opuszczamy Green Velo, kierując się w prawo, przecinamy ulicę

Ściegiennego i jedziemy dalej przez Postłowice. Po drodze mijamy pomnikowy grochodrzew (popularnie zwany akacją) o obwodzie pnia 258 cm i wieku ok. 90 lat, rosnący przy świetlicy osiedlowej, oraz kościół pw. św. Łyzdora, wzniesiony w latach 1900–10. Dojeżdżamy do lasu. Przed nim skręcamy w lewo i ulicą Grabowiecką dojeżdżamy do podziemnego przejścia przy stacji kolejowej PKP Sitkówka-Nowiny, gdzie kończą się oznaczenia szlaku.

SZLAK CZERWONY W KIERUNKU GMINY CHĘCINY

Przebieg szlaku: Łącznik trasy Green Velo – Ulica Jagiellońska – Kielce-Słowik (ok. 10 km)

Szlaki rowerowe

Początek szlaku znajduje się przy skrzyżowaniu ulicy Jagiellońskiej z ulicą Karczówkowską. Ulicą Karczówkowską jedziemy do ulicy Podklasztornej, którą skręcamy w prawo (klasztór na Karczówce (patrz s. 36)). Na skrzyżowaniu z ulicą Bernardyńską jedziemy w lewo, utrzymując kierunek, mijamy pomnik ofiar katastrofy smoleńskiej i na skrzyżowaniu, zgodnie

z oznakowaniem pieszego szlaku czerwonego, skręcamy w lewo. Jadąc dalej prosto, przecinamy las, a na jego skraju skręcamy w prawo w nieutwardzoną drogę. Dojeżdżamy do cmentarza w Białogonie i kierując się ulicą Kolonia, dojeżdżamy do osiedla Białogon. Kontynuujemy wycieczkę główną ulicą Za Walcownię, następnie przekraczamy most na Bobrzy

📷 Panorama z Karczówki • M. Kowalczyk

📷 MTB Cross Maraton • M. Kowalczyk

i na skrzyżowaniu skręcamy w lewo, w ulicę Zalesie. Dalej ulicą Zalesie dojeżdżamy do odchodzącej w prawo ulicy Garbarskiej i przejeżdżamy pod przejazdem kolejowym, za którym skręcamy w lewo, kierując się do skrzyżowania z ulicą Laskową. Dojeżdżamy do ulicy Bobrzańskiej, gdzie, skręcając w lewo, ponownie dojeżdżamy do ulicy Zalesie. Następnie kierujemy się w prawo i dojeżdżamy do granic miasta (ulica Krakowska).

Oznakowane szlaki wyczynowe

.....

Trasy o wysokim stopniu trudności, przeznaczone dla osób doświadczonych, uprawiających kolarstwo górskie i terenowe. Są na nich rozgrywane zawody o ogólnopolskiej randze. Mimo że są dość krótkie, można na nich sprawdzić umiejętności jazdy na rowerze oraz wzmocnić kondycję. Szlaki prowadzą leśnymi drogami, także piaszczystymi, na których pojawiają się wystające korzenie i kamienie naniesione przez spływające wody opadowe oraz nisko zwisające gałęzie drzew. Trzeba również wziąć pod uwagę, że trasy rowerowe prowadzą po popularnych terenach spacerowych, dlatego często można na nich spotkać turystów pieszych. Warto także pamiętać o tym, aby pierwszy w danym dniu przejazd, choćby trasa była dobrze znana, pokonać ostrożnie. Nawet po krótkim czasie drogę mogą zatarasować powalone drzewa czy złamane konary.

PARK LEŚNY STADION I GÓRA PIERŚCIENICA W KIELCACH – SZLAK CZERWONY

PARK LEŚNY STADION I GÓRA PIERŚCIENICA W KIELCACH – SZLAK NIEBIESKI

Wytoczono tu dwie trasy: czerwoną i niebieską, oznakowane sylwetką rowerzysty w odpowiednim kolorze, umieszczoną na białym tle. Przy zakrętach do oznaczeń domalowano strzałki. Jeśli będziemy uważać na znaki, nie powinniśmy mieć problemu z orientacją. Początek obydwu tras znajduje się poniżej stacji wyciągu narciarskiego. Oznakowanie wskazuje nam kierunek jazdy. Obydwie trasy prowadzą początkowo w kierunku zachodnim. Trasa czerwona ma

📷 Telegraf • M. Kowalczyk

ok. 3,5 km długości i jest trudniejsza technicznie (strome zjazdy i podjazdy). Trasa niebieska, także trudna, liczy ok. 11,5 km, ma nieco łatwiejsze zjazdy i podjazdy, a jej część prowadzi asfaltową drogą przeciwpożarową Lasów Państwowych.

Do punktu początkowego tras można dojechać samochodem aleją Na Stadion. Auto można zaparkować na poboczu, poniżej stoku narciarskiego.

GÓRA TELEGRAF W KIELCACH

Wyznaczono tu trasę oznaczoną kolorem niebieskim. Poprowadzona po grzbiecie i zboczach najwyższego wzniesienia w granicach miasta (406 m n.p.m.), jest bardzo trudna technicznie. Podobnie jak na Stadionie, oznakowano

AKTYWNE KIELCE

📷 Green Velo • M. Kowalczyk

ją sylwetką rowerzysty na białym tle. Trasa ma ok. 5 km długości. Miejscem startu jest parking przy dolnej stacji wyciągu narciarskiego. Kierunek jazdy wskazują znaki. Szlak w całości prowadzi po naturalnej nawierzchni, dlatego powinniśmy być przygotowani na niespodzianki: wystające korzenie i kamienie, naniesiony przez wody opadowe piasek i wyrzeźbione przez nie koleiny oraz miejscami podmokły teren. Należy także uważać na licznych w tym miejscu spacerowiczów, i to nie tylko na oznaczonych szlakach: pieszym niebieskim i spacerowym żółtym. Możemy spotkać także jeżdżących konno, gdyż przez Telegraf prowadzi szlak konny. Jego oznaczenie – pomarańczowe koło na białym prostokącie – może wprowadzić w błąd szybko mknącego rowerzystę. Na Telegrafie są organizowane imprezy rowerowe, m.in. mistrzostwa Polski w kolarstwie górskim.

Pozostałe trasy

EDUKACYJNA „ROWEROWA ŚCIEŻKA LEŚNA W MIEŚCIE”

Trasa o długości ok. 10 km rozpoczyna się i kończy przy Hotelu 365, u podnóża stoku narciarskiego na Pierścienicy. W większości pokrywa się ze szlakiem rowerowym po Paśmie Posłowskim. Oznakowana jest symbolem roweru i stylizowanym liściem klonu. Ustawione przy niej tablice informacyjne przybliżają wiedzę o lesie.

WSCHODNI SZLAK ROWEROWY „GREEN VELO”

Szlak łączący Morze Bałtyckie z górami prowadzi przez tereny pięciu województw Polski Wschodniej. Jego długość wynosi ok. 2080 km. W Kielcach przebiega przez południową część miasta, w mieście wytyczono także dwa odcinki łączące główną trasę z dworcem PKP.

www.greenvelo.pl

Turystyka konna

AKTYWNE KIELCE

Ośrodki jazdy konnej OŚRODEK REKREACJI I HIPOTERAPII MAAG

Ośrodek jest położony nieopodal drogi krajowej nr 73, u podnóża góry Telegraf (406 m n.p.m.), w malowniczym otoczeniu lasów Pasma Dymińskiego. W jego ofercie jest m.in. jazda na maneżu, na lonży, oprowadzanki dla najmłodszych oraz kursy jazdy konnej. Istnieje również możliwość jazdy w terenie, a jeśli zbierze się 4-osobowa grupa, można wybrać się na konny rajd. Można tu również skorzystać z hipoterapii prowadzonej przez wykwalifikowany personel ośrodka. Są też zajęcia z dogoterapii i nauka parajeźdźstwa (jazdy konnej dla osób niepełnosprawnych). Ośrodek MAAG jest doskonałym miejscem do organizacji imprez plenerowych – wycieczek szkolnych, ognisk i kuligów.

Ośrodek Rekreacji i Hipoterapii MAAG
ul. ks. Piotra Ściegiennego 207, 25-116 Kielce
tel.: 601471323
www.maagkielce.pl

OŚRODEK JEŹDZIECKI „STANGRET”

Ośrodek jest położony w sąsiedztwie kieleckiego Parku Leśnego Stadion. Jego oferta obejmuje naukę jazdy konnej od podstaw, szkolenia dla bardziej zaawansowanych, m.in. z jazdy po drążkach lub pokonywania przeszkód, oraz wycieczki terenowe po okolicznych lasach. Można tu również zdobyć jedną z odznak jeździeckich. W ośrodku prowadzony

jest także trening koni, zarówno pod kątem ich przygotowywania do amatorskiej jazdy, jak i do skoków przez przeszkody. Odbywają się tu również pokazy jazdy, podczas których ubrany w strój galowy zawodnik ujeżdża konia oraz skacze przez przeszkody. „Stangret” organizuje też obozy dla dzieci oraz jednodniowe wycieczki dla szkół. Przy ośrodku mieszczą się hotel oraz restauracja, w której odbywają się imprezy towarzyskie i wesela.

Ośrodek Jeździecki „Stangret”
ul. Artylerzystów 2, 25-960 Kielce
tel.: 884867331, 600501700, 668181080
www.osrodek.stangret-kielce.pl

KLUB JEŹDZIECKI W KIELCACH

Klub Jeździecki sp. z o.o.
ul. Kusocińskiego 61a, 25-045 Kielce
tel.: 513005125, 505245775

Szlaki konne

PĘTLA PO PAŚMIE POŚŁOWICKIM

Początek trasy zlokalizowany jest obok Klubu Jeździeckiego przy ulicy Kusocińskiego 61a w Kielcach. Trasa przebiega w granicach administracyjnych miasta. Jej długość to ok. 12 km.

SZLAK W PAŚMIE DYMIŃSKIM

Początek trasy znajduje się przy Ośrodku Rekreacji i Hipoterapii MAAG przy ulicy Ściegiennego 207. Trasa jest częścią Świętokrzyskiego Szlaku Konnego, prowadzi przez grzbiet góry Telegraf.

Sporty wodne i wędkarstwo

Zbiorniki wodne

W regionie nie ma naturalnych jezior, jednak w samych Kielcach i w najbliższych okolicach miasta znajduje się kilka sztucznych zbiorników, odpowiednich do uprawiania sportów wodnych. Niektóre z nich są bardzo dobrze przygotowane do celów rekreacyjnych, a odpoczywający nad wodą mają w sezonie letnim zapewnioną opiekę ratownika. Działają tu również wypożyczalnie rowerów wodnych i kajaków, a przy najpopularniejszych zalewach znajdują się punkty gastronomiczne i obiekty noclegowe. Największe z akwenów zadowolą także miłośników żeglarstwa.

Informację o aktualnym stanie kąpielisk można uzyskać w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Kielcach.

WSSE w Kielcach
ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce
tel.: 41 3450944
www.wsse-kielce.pl

KIELCE

Zalew Kielecki

Sztuczny zbiornik wodny na rzece Silnicy o powierzchni ok. 9 ha, zlokalizowany nieopodal centrum miasta, między dzielnicami Szydłówek i Piaski. Prace przy budowie zalewu odbywały się w dużej mierze w ramach akcji społecznych. Dzięki nim kielczanie otrzymali upragnione kąpielisko, miejsce rozrywek i wypoczynku, przez lata tętniące życiem i cieszące się wielką popularnością.

Od 2011 r. obowiązuje zakaz kąpieli w zalewie, jednak miejsce to nadal przyciąga

Zalew Kielecki • M. Kowalczyk

amatorów aktywnego wypoczynku. Wokół zbiornika utworzono liczne ścieżki spacerowe i rowerowe, ustawiono przy nich ławki, tworząc dogodne miejsca do odpoczynku. Nad zalewem znajduje się także przystań żeglarska oraz siedziba Uczniowskiego Klubu Sportowego „Zalew Kielce”. Klub prowadzi głównie działalność szkoleniową i promocyjną w zakresie żeglarstwa regatowego. Zalew stanowi również raj dla wędkarzy, którzy licznie odwiedzają jego brzegi, skuszeni obfitością ryb.

Uczniowski Klub Sportowy „Zalew Kielce”
ul. Chodkiewicza 87, 25-139 Kielce
tel.: 501458100
www.zagle.kielce.com.pl

OKOLICE KIELC

Zalew w Bolminie

Sztuczny zbiornik o powierzchni 13 ha, położony ok. 25 km od Kielc. Teren kąpieliska jest strzeżony przez ratowników. Przy zalewie funkcjonuje Aquatica Park – ośrodek oferujący wiele atrakcji dla osób w każdym wieku. Na wydzielonej części akwenu, o powierzchni 2,5 tys. m², pływają

Zalew w Bolminie • arch. ośrodk

hustawki, zjeżdżalnia i góra lodowa. W pobliżu znajduje się także park linowy, restauracja z widokiem na zalew i nocną iluminacją, wirtualna strzelnica, nowoczesny plac zabaw dla dzieci, boisko do siatkówki oraz wypożyczalnia rowerów wodnych, kajaków i łódek elektrycznych. W ośrodku można zorganizować imprezy firmowe i przyjęcia okolicznościowe. Obiekt został otwarty w 2017 r. Jego gospodarze obiecują powstanie nowych atrakcji w kolejnych latach.

Aquatica Park
Wymysłów 2A, 26-060 Chęciny
tel.: 730555888
www.facebook.com/parkbolmin

Zalew w Borkowie

Zalew w Borkowie • K. Bzowski

Malowniczy zbiornik na rzece Belnianka, położony ok. 16 km od Kielc, zajmuje powierzchnię ok. 35 ha. Pośrodku akwenu, z dwóch stron otoczonego lasami, znajdują się dwie niewielkie wysypki. Na południowym brzegu zalewu, obok zabudowań Borkowa, rozciąga się zielona piaszczysta plaża. Można tu kąpać się pod okiem ratownika i skorzystać z oferty punktów małej gastronomii. Przy kąpielisku funkcjonuje wypożyczalnia rowerów wodnych i kajaków. W pobliżu jest też wiele obiektów noclegowych.

Kąpielisko Borków
Borków, 26-021 Daleszyce
tel.: 604931466
www.facebook.com/kapielisko.borkow

Zalew w Borowej Górze (Kaniowie)

Zalew powstał przez spiętrzenie wód na dopływie Bobrzy. Do użytkowania rekreacyjnego oddano go w 1986 r. Zbiornik zajmuje powierzchnię ok. 6 ha. Przy piaszczystej plaży, strzeżonej przez ratowników, znajduje się pomost i boisko do siatkówki. Zalew znany jest z wyjątkowo czystej wody. Jego główną atrakcją

AKTYWNE KIELCE

📷 Zalew w Kaniowie • arch. ośrodka

jest 190-metrowy wyciąg do wakeboardingu. Na miejscu można wypożyczyć deskę i przejść szkolenie u instruktora. Niedawno pojawiły się tu także nowe atrakcje: euro-bungee oraz dmuchane zamki i trampoliny dla najmłodszych. Okoliczne lasy zachęcają do spacerów. Znad zalewu można wybrać się m.in. na Borową Górę

lub zobaczyć rosnące kilometr na zachód od zbiornika najstarsze drzewo w Polsce – dąb Bartek. Jego wiek szacuje się na ok. 1000 lat. Zalew jest położony blisko Kielc, jedynie 16 km od centrum miasta.

WakePort Kaniów
ul. Dębowa 6, Kaniów, 26-050 Zagnańsk
tel.: 500094910
www.wakeport.pl

Zalew w Cedzynie

Zbiornik o powierzchni ok. 60 ha jest największym akwenem w regionie. Położony 9 km na wschód od Kielc, blisko drogi ekspresowej S74, powstał przez spiętrzenie wody na rzece Lubrzanka. Na jego brzegach zlokalizowane są trzy piaszczyste plaże strzeżone, największa z nich znajduje się w południowo-zachodniej części zbiornika. Akwen przyciąga również licznymi atrakcjami wodnymi, oferowanymi głównie przez działającą tu klub morski „Horn”. Jest wśród nich m.in. holowanie pontonu za potężną motorówką o mocy

📷 Zalew w Cedzynie • K. Bzowski

115 KM. To świetna zabawa, zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Zwolennicy ciszy i spokoju mogą opłynąć zalew na rowerze wodnym lub kajaku. Znajdzie się tu także coś dla miłośników żagli: 5- i 6-osobowe jachty, które można wyczerterować samodzielnie lub skorzystać z usług sternika. Nad zalewem jest też slip dostępny dla osób, które chcą przyjechać tu z własną łodzią żaglową lub motorówką.

Klub morski „Horn”
ul. Jasiońskiego 20, 25-346 Kielce
tel.: 603304106
www.klubhorn.pl

Klub dysponuje niewielką przystanią. Latem można tu wypożyczyć rowery wodne i kajaki, a także dwa jachty typu Omega, jacht kabinowy Conrad i jeden jacht regatowy.

Żeglarski Klub Morski „Bryza”
ul. Działkowa 20, 25-626 Kielce
tel.: 41 3451094
www.zkmbryza.pl

Baza klubu umiejscowiona jest na północnym brzegu zalewu. Cumują tu liczne jachty klubowe. „Bryza” organizuje kursy żeglarskie, które zaczynają się w lutym i trwają do sierpnia.

Zalew Chańcza

Położone blisko 50 km od Kielc sztuczne jezioro, powstałe w 1984 r. na rzece Czarna Staszowska, ma ok. 400 ha powierzchni – to

📷 Zalew Chańcza • K. Bzowski

Sporty wodne i wędkarstwo

największy akwen w województwie. W pobliżu zapory, na wschodnim brzegu zalewu (obok wsi Chańcza) rozciąga się piaszczysta plaża. Dyżuruje na niej ratownik, wydzielono tu również kąpielisko dla dzieci. Przy plaży działają wypożyczalnie sprzętu wodnego, a także punkty gastronomiczne. Na wodach Chańczy można uprawiać żeglarstwo.

Ośrodek sportów wodnych „Keja Chańcza”
Życiny, 26-035 Raków
tel.: 791101678
www.keja-chanca.pl

Wypożyczalnia sprzętu wodnego udostępnia m.in. łodzie żaglowe typu 350, Omega, Optymist, łodzie motorowe z silnikiem 10 km, skutery wodne i wakeboard. Można tu również popływać za motorówką na „bananie”, dmuchanych kołach i nartach wodnych. Ośrodek oferuje także naukę jazdy na nartach wodnych i podstaw żeglarstwa.

Zalew Kamionka w Suchedniowie

Zlokalizowany w centrum Suchedniowa (30 km od Kielc) zalew o powierzchni 22 ha powstał na rzece Kamionka. Na jego południowym brzegu znajduje się 50-metrowa, piaszczysta plaża, na której dyżuruje ratownik. Są tu natryski, przebieralnie i toalety, a niedaleko działają punkty małej gastronomii. Po zalewie można też popływać na rowerach wodnych. Na dłuższy pobyt zapraszają właściciele kempingu.

Camping 140 OSiR Suchedniów
ul. Ogrodowa 11, 26-130 Suchedniów
tel.: 41 2543351, 518336751
www.osirsuchedniow.pl

Zalew w Morawicy

Zbiornik o powierzchni 8 ha, położony 15 km na południe od Kielc, na wschód od drogi krajowej nr 73. Po północnej stronie zalewu rozciąga się

AKTYWNE KIELCE

📍 Zalew w Morawicy • J. Goralach

duża piaszczysta plaża, otoczona lasem. Dyżuruje na niej ratownik, w pobliżu jest także wypożyczalnia rowerów wodnych oraz restauracja. Na obrzeżach zalewu, przy sąsiadującym z nim lesie, znajduje się park linowy, oferujący trasy zarówno dla dorosłych, jak i dla najmłodszych. Dodatkowo na jednej z leśnych polan organizowany jest paintball.

Zalew Morawica – bar i wypożyczalnia sprzętu
Zalew Morawica, 26-026 Morawica
tel.: 783714684
www.facebook.com/zalewmorawica

Akademia Przygoda – park linowy i paintball
Zalew Morawica, 26-026 Morawica
tel.: 669742411
www.facebook.com/akademiaprzygoda.morawica

Zalew w Sielpi Wielkiej

Położony ok. 40 km od Kielc sztuczny zbiornik wodny na rzece Czarna Maleniecka zajmuje 57 ha i leży pośród kompleksu lasów koneckich. Wzdłuż jego północnego brzegu rozciąga się piaszczysta plaża ze strzeżonym kąpieliskiem. Działa tu kilka wypożyczalni sprzętu pływającego, dysponujących rowerami wodnymi oraz kajakami, liczne punkty gastronomiczne i ośrodki

wypoczynkowe. W pobliskim lesie znajduje się park linowy „Kamrat”.

Park linowy „Kamrat”
ul. Spacerowa 1, 26-200 Sielcia Wielka,
tel.: 505653941
www.facebook.com/ParkLinowySielpia

📍 Zalew w Sielpi Wielkiej • J. Goralach

Zalew w Strawczynie

Sztuczny zbiornik o powierzchni 10,5 ha jest zlokalizowany 22 km na zachód od Kielc, w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 748. Znajduje się tu szeroka, piaszczysta plaża, na której dyżuruje ratownik. Wzdłuż brzegu zalewu biegnie

Sporty wodne i wędkarstwo

📍 Zalew w Strawczynie • P. Waksmundzki

utwardzona kostką brukową ścieżka pieszo-rowerowa o długości ok. 2 km. Można tu wypożyczyć kajaki i rowery wodne oraz odbyć rejs łodzią. W pobliżu mieści się centrum sportowe „Olimpic” z krytą pływalnią oraz parking.

Centrum sportowe „Olimpic”
Strawczynek, ul. Turystyczna 6, 26-067 Strawczyn
tel.: 41 3335797
www.olimpicstrawczyn.pl

Zalew w Umrze

Sztuczny zbiornik na rzece Bobrzy znajduje się ok. 18 km od Kielc i ma 12 ha powierzchni. Zalew jest otoczony wysokimi wzgórzami. Na południowo-wschodnim brzegu, osłoniętym niewielkim lasem, mieści się plaża, na której dyżuruje ratownik. Samochód najlepiej zostawić na nowym parkingu, od północnej strony zalewu (przy bocznej drodze do wsi Kołomań), skąd chodnikiem można dojść do plaży. W położonym przy zalewie hotelu „Pod Jaskółką” jest możliwość wypożyczenia rowerów wodnych.

Hotel, restauracja i bar „Pod Jaskółką”
ul. Sosnowa 56, Tumlin-Osowa, 26-050 Zagarnańsk
tel.: 41 3003058, 501684422
www.podjaskolka.pl

Zalew w Wilkowie

Zbiornik wodny położony ok. 20 km od Kielc. Zalew został oddany do użytku w 2005 r., ma powierzchnię ok. 10 ha i głębokość do 2,5 m. Na miejscu jest wypożyczalnia sprzętu pływającego, duża piaszczysta plaża i plac zabaw dla dzieci. Dookoła zalewu można spacerować po ścieżce o długości ponad 2 km, podziwiając panoramę Gór Świętokrzyskich z doskonale stąd widocznym, najwyższym szczytem – Łysicą. Obok zalewu jest parking dla ok. 100 samochodów.

Zalew Wilków – wypożyczalnia sprzętu i bar
ul. Łązy, 26-010 Wilków
tel.: 609530990
www.facebook.com/Zalew-Wilkow-Kajaki-Rowery-Wodne-Wypożyczalnia-Bar

📍 Zalew w Wilkowie • P. Waksmundzki

AKTYWNE KIELCE

Łowiska wędkarskie

Świątokrzyskie to wymarzony region dla wędkarzy. W promieniu 30 km od Kielc znajduje się ok. 15 zbiorników wodnych, w których można łowić ryby. Większość z nich należy do kieleckiego okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego. Najbliżej centrum miasta położony jest Zalew Kielecki (patrz s. 62), na obrzeżach Kielc znajduje się natomiast zalew w Cedzynie (patrz s. 64). Wędkarstwo można uprawiać także w położonej na południe od miasta piaszynie Suków lub w kamieniołomie Zgórsko, które są łowiskami komercyjnymi. Ryby można łowić również w tujejszych rzekach, takich jak Lubrzanka czy Nida.

Ze względu na różnorodność łowisk oraz występujących w nich ryb spotkać tu można wędkarzy korzystających z wszelkich możliwych metod i technik wędkowania. Złowić tu można zarówno szczupaki, sandacze, amury, jak i serwowane w lokalnych restauracjach pstrągi. Należy pamiętać o wymaganych zezwoleniach na połów, warto również sprawdzać bieżące komunikaty na stronie Polskiego Związku Wędkarskiego, który regularnie organizuje zawody i może pomóc w wybraniu odpowiedniego łowiska na dany moment.

📍 Pływalnia „Delfin” • P. Waksmundzki

Okręg PZW Kielce
ul. Warszawska 34a/31, 25-312 Kielce
tel.: 41 3680722
www.pzw.org.pl/kielce

Pływalnie kryte i otwarte

PŁYWALNIE MOSiR W KIELCACH

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kielcach zarządza pięcioma krytymi pływalniami, zlokalizowanymi w różnych częściach miasta, dzięki czemu są one blisko i łatwo dostępne. Wszystkie obiekty są czynne codziennie w godzinach od 7.00 do 22.00. Bilety są sprzedawane na 45-minutowe wejścia, a liczbę wolnych miejsc na daną godzinę najlepiej potwierdzić telefonicznie lub sprawdzić na stronie internetowej.

www.mosir.kielce.pl

Kryta pływalnia „Delfin”

Najbardziej rozbudowany kompleks basenów, z główną niekąką o wymiarach 25 na 12,5 m i głębokości dochodzącej do 3,85 m, co umożliwi organizowanie kursów nurkowania. W obiekcie jest również mniejszy basen o wymiarach 10 na 5 m, w którym prowadzone są wyłącznie zorganizowane zajęcia nauki pływania, oraz bardzo kręta, najdłuższa w Kielcach zjeżdżalnia o długości 96 m. Można tu również skorzystać z suchej sauny fińskiej.

Kryta pływalnia „Delfin”
ul. Krakowska 2, 25-029 Kielce
tel.: 41 3669010, 41 3669013
Szkoła nurkowania „Manta”
tel.: 607043078, 604847402

Kryte pływalnie „Foka” i „Orka”

Dwa bardzo podobne do siebie obiekty, odpowiednie dla osób, które chcą skupić się głównie na pływaniu. W każdym z osrodków znajduje się basen o wymiarach 25 na 12,5 m oraz mniejsza niekąka rekreacyjno-szkoleniowa o wymiarach 12,5 na 6 m. W pływalni „Foka” można dodatkowo skorzystać z sauny fińskiej oraz zorganizowanych zajęć z aqua aerobiku.

Kryta pływalnia „Orka”
ul. Kujawska 18, 25-344 Kielce
tel.: 41 3676725

Kryta pływalnia „Foka”
ul. Barwinek 31, 25-150 Kielce
tel.: 41 3676838

Kryte pływalnie „Jurajska” i „Mors”

📍 Pływalnia „Jurajska” • arch. ośrodk

Bardzo podobne do siebie obiekty. W każdym z nich znajduje się jeden basen o wymiarach 25 na 12,5 m. Ze względu na brak innych atrakcji

Sporty wodne i wędkarstwo

są często mniej oblegane niż pozostałe baseny, co stanowi plus dla tych, którzy chcą spokojnie popływać.

Kryta pływalnia „Jurajska”
ul. Jurajska 7, 25-640 Kielce
tel.: 41 3676727

Kryta pływalnia „Mors”
ul. Marszałkowska 96, 25-001 Kielce
tel.: 41 3676837

Basen letni MOSiR

Kompleks letnich obiektów MOSiR jest bardzo dobrą propozycją dla osób w każdym wieku. To jedno z niewielu miejsc w regionie z basenem o wymiarach olimpijskich (50 na 25 m). Umożliwia on pływanie na dłuższych odcinkach, z mniejszą liczbą nawrotów. Obok głównej nieki jest płytki brodzik dla dzieci oraz kilka boisk do gry w m.in. siatkówkę plażową, koszykówkę oraz plażową piłkę nożną. Są tu również huśtawki dla dzieci. To doskonałe miejsce do od-

📍 Basen letni MOSiR • arch. ośrodk

wiedzenia w okresie letnim, szczególnie we wczesnych godzinach porannych, gdy można popływać, delektując się ciszą i spokojem. Na terenie MOSiR-u znajduje się także punkt gastronomiczny. Obiekt jest czynny w sezonie letnim codziennie w godzinach od 10.00 do 18.00.

Basen letni MOSiR
ul. Szczecińska 1, 25-960 Kielce
tel.: 41 3688081
www.mosir.kielce.pl

AKTYWNE KIELCE

INNE PŁYWALNIE

Park wodny „Perła”
w Nowinach

Popularny kompleks basenów znajduje się nieopodal Kielc, w miejscowości Nowiny. Obiekt utworzono prawie 20 lat temu. Dzięki regularnym modernizacjom i sukcesywnemu poszerzaniu listy oferowanych atrakcji jest bardzo chętnie odwiedzany. Na powierzchni 1,5 tys. m² mieszczą się m.in. sauna fińska, łaźnia parowa, jacuzzi oraz dostarczająca niezapomnianych wrażeń zjeżdżalnia o długości 93 m. Znajduje się tu również rzadko spotykana sauna na podczerwień, w której panuje niższa temperatura, dzięki czemu seans może trwać dłużej. Mogą się do niej udać osoby, które nie powinny korzystać z tradycyjnych saun. W „Perle” regularnie odbywają się zajęcia z aqua fitnessu, a na osoby z niedoborem jodu czeka grota solna. W sezonie letnim pływalnia udostępnia dodatkowo dwa baseny zewnętrzne z otaczającą je przestrzenią rekreacyjną. Dłuższy, 15-metrowy ma 60 cm głębokości i jest przeznaczony dla dzieci. Drugi, mający 12,7 m długości i 125 cm głębokości umożliwia swobodne pływanie.

Park wodny jest czynny codziennie w godzinach od 6.00 do 22.00, strefa letnich basenów zewnętrznych w godzinach od 10.00 do 19.00.

Park wodny „Perła” przy Gminnym Ośrodku Kultury
ul. Perłowa 1, 26-052 Nowiny
tel.: 41 3465260, 41 3465270, 41 3469650
www.perla.nowiny.com.pl

📍 Park wodny „Perła” • P. Waksmundzki

Baseny w hotelach

Hotel „Kameralny”
ul. Tarnowska 7, 25-394 Kielce
tel.: 41 3482530
www.hotelkameralny.com

Hotel „La Mar”
ul. Sikorskiego 2, 25-434 Kielce
tel.: 41 3302333
www.rekreacja.hotellamar.pl
W ofercie również kregielnia.

Hotel „Odyssey”
Dąbrowa 3, 26-001 Masłów
tel.: 41 3174400
www.hotelodyssey.pl

Hotel „Uroczysko” Spa & Wellness
Cedzyna 44D, 25-900 Kielce
tel.: 41 3681116
www.hotel-uroczysko.com.pl

Wiosną 2019 r. planowane jest otwarcie basenów tropikalnych w luksusowym hotelu „Binkowski Resort”. Ma być to najnowocześniejszy park wodny w Polsce, składający się z 17 basenów, z rozsuwanym szklanym dachem.

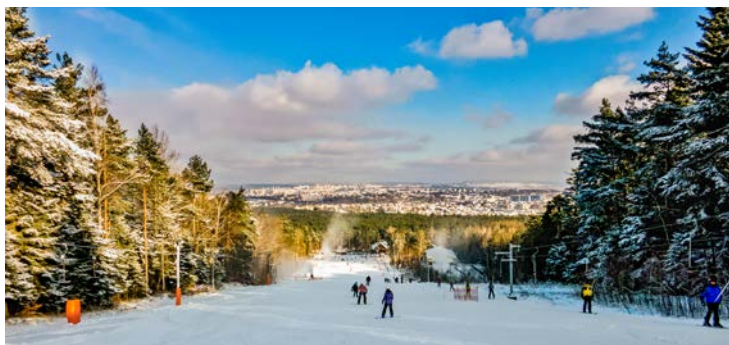
Hotel „Binkowski Resort”
ul. Wojciecha Szczepaniaka 42, 25-001 Kielce
tel.: 41 3403500
www.binkowskiihotel.pl

Pozostałe

Zdrofit Kielce
Galeria Korona, ul. Warszawska 26, 25-312 Kielce
tel.: 576609939
www.zdrofit.pl/kielce-korona

Zdrofit Kielce
Galeria Echo, ul. Świętokrzyska 20, 25-406 Kielce
tel. 576587335
www.zdrofit.pl/kielce-galeria-echo

Sporty zimowe

📍 Stok narciarski na Pierścienicy • M. Kowalczyk

Kielce i okolice miasta są atrakcyjne nie tylko latem, ale także w czasie zimy. Walory przyrodnicze regionu sprzyjają rekreacji i turystyce oraz uprawianiu sportów zimowych. Góry Świętokrzyskie, ze względu na swą dostępność, stwarzają idealne warunki dla początkujących narciarzy zjazdowych i biegowych, białe szaleństwo mogą tu z powodzeniem uprawiać także rodziny z dziećmi. Dzięki sztucznej naśnieżaniu tras przedłuża się sezon narciarski, a oświetlone stoki umożliwiają uprawianie narciarstwa zjazdowego także po zmroku.

W promieniu do 20 km od Kielc znajduje się kilka stacji narciarskich. Dwa ośrodki zlokalizowane są w samych Kielcach, praktycznie w centrum miasta: stok na górze Telegraf wymaga większych umiejętności i jest polecany dla bardziej zaawansowanych narciarzy, natomiast na Pierścienicy z powodzeniem mogą próbować swoich sił nawet zupełnie początkujący. Przy wyciągach znajdują się wypożyczalnie sprzętu, obiekty gastronomiczne i noclegowe. U podnóża Pierścienicy zlokalizowane jest sztuczne lodowisko, w pobliżu są również tory saneczkowe.

Dla osób ceniących bezpośredni kontakt z przyrodą uzupełnieniem zimowych atrakcji są narciarskie trasy biegowe. Wśród nich jest doskonale oznakowana pętla o długości 2,5 km,

przeznaczona zarówno dla zaawansowanych narciarzy, którzy mogą tu sprawdzić swoje umiejętności i kondycję, jak i dla tych, którzy uprawiają biegi narciarskie czysto rekreacyjnie. Trasa przebiega przez tereny kieleckiego Parku Leśnego Stadion.

W Kielcach można także skorzystać z oferty lodowisk: krytego i otwartego.

Stacje narciarskie

..... KIELCE

Pierścienica

Przy oferującym wiele różnorodnych atrakcji Centrum Sportowo-Rekreacyjnym „Stadion” znajduje się również stacja narciarska. Stok ma wymiary 500 na 60 m, różnica poziomów wynosi 60 m. Działła tu podwójny wyciąg orczykowy oraz wyciąg teleskopowy, które mają 500 m długości, oraz wyciąg taśmowy o długości 150 m, służący głównie początkującym

narciarzom oraz dzieciom. Stok położony na północnym zboczu Pierścienicy (367 m n.p.m.) jest sztucznie naśnieżany i oświetlony. U podnóża wyciągu znajduje się hotel z restauracją, jest też możliwość wypożyczenia sprzętu. Ośrodek jest czynny codziennie od 10.00 do 20.00.

Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Stadion”
al. Na Stadion 365, 25-127 Kielce
tel.: 41 3615555
www.stadion.kielce.pl

Telegraf

Stacja znajduje się w południowej, zalesionej części miasta, na północnym zboczu góry Telegraf (406 m n.p.m.), z której szczytu rozciąga się malownicza panorama Kielc. Trasa zjazdowa jest dosyć stroma, ma 500 m długości i 90 m przewyższenia. To najtrudniejsza trasa w regionie, doskonała dla zaawansowanych narciarzy. Na stoku działa wyciąg orczykowy (talerzykowy) na trasie – długość 200 m. W sezonie 2018/2019 pojawił się wyciąg orczykowy – długość: 400 m

Stok jest oświetlony, sztucznie naśnieżany i ratrakowany. U podnóża wyciągu znajduje się karczma, wypożyczalnia i serwis sprzętu narciarskiego oraz lodowisko zadaszone 600 m² z wypożyczalnią hufów.

Wyciąg narciarski „Telegraf”
ul. Narciarska 6, 25-214 Kielce
tel.: 570556600
www.telegrafkielce.pl

📍 Telegraf • M. Kowalczyk

OKOLICE KIELC

Stacja narciarska „Baba Jaga” w Bodzentynie

Nieopodal Bodzentyna, ok. 30 km od Kielc, na zboczu znajdującej się w Paśmie Klonowskim Miejskiej Góry (426 m n.p.m.), znajduje się stacja narciarska o nazwie „Baba Jaga”. Jest tu wyciąg orczykowo-talerzykowy o długości 650 m, podwójny orczyk o długości 570 m oraz mały wyciąg dla dzieci o długości 130 m. Szerokość trasy wynosi ok. 40–60 m. Stok leży na granicy Świętokrzyskiego Parku Narodowego, rozpościera się z niego piękny widok na okolicę. Trasy zjazdowe są bardzo dobrze utrzymywane, regularnie ratrakowane i naśnieżane. Dzięki oświetleniu umożliwiają szusowanie także po zmroku. Przy stacji działa szkoła narciarska i wypożyczalnia sprzętu oraz karczma w regionalnym stylu. Ośrodek jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 21.00 oraz w weekendy od 9.00 do 22.00.

Stacja narciarska „Baba Jaga”
Miejska Góra, 26-010 Bodzentyn
tel.: 607771209, 606259272
www.nartybodzentyn.pl

Stacja narciarska „Sabat” w Krajnie

Stacja znajduje się oddalonej o 23 km od Kielc miejscowości Krajno, w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Łagodna trasa zjazdowa ma 850 m długości. Ze stoku rozpościera się widok na Łysicę (612 m n.p.m.), najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich. Działają tu dwa równoległe wyciągi talerzykowe o długości 800 m i dwie trasy zjazdowe, które się łączą. Jedną z nich jest początkowo dosyć stroma. Jest tu także nieduży wyciąg taśmowy (100 m) dla osób, które dopiero zaczynają swoją przygodę z narciarstwem.

AKTYWNE KIELCE

📍 Sabat Krajno • arch. ośrodka

Ważną zimową atrakcją przyciągającą do Krajno jest snowpark, pozwalający wykonywać zapierające dech w piersiach akrobacje. Stoki są oświetlone oraz ratrakowane, a osoby nieposiadające własnego sprzętu mogą skorzystać z wypożyczalni, która oferuje również rzadko spotykane *skki trikke* (nowatorskie pojazdy złożone z trzech płóc). Stacja narciarska sąsiaduje z Parkiem Miniatur, w którym znajdują się miniatury budowli z całego świata. Jest tu także kino 6D, wewnętrzna bawialnia dla dzieci oraz restauracja. Wyciąg jest czynny codziennie od 9.00 do 20.00, w soboty do 24:00. Aleję Miniatur i pozostałe atrakcje parku można zwiedzać od 10.00 do 16.00.

Park Rozrywki i Miniatur „Sabat Krajno”
Krajno Zagórze 43c, 26-008 Górnio
tel.: 41 2010300, 505505654
www.sabatkrajno.pl

Stacja narciarska „Szwajcaria Bałtowska” w Bałtowie

Stacja narciarska jest integralną częścią Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego. Ośrodek znajduje się ok. 80 km od Kielc i dysponuje pięcioma trasami o łącznej długości 2,5 km. Działa tu 4-osobowy wyciąg krzesłkowy (700 m), dwa wyciągi orczykowe (600 m) oraz szkoła narciarska z dwoma wyciągami o długości po 100 m. W 2014 r. na terenie „Szwajcarii Bałtowskiej” utworzono snowpark. Stoki są oświetlone, sztucznie naśnieżane i ratrakowane. Przy

stacji działają wypożyczalnia i serwis sprzętu narciarskiego, gościniec i zajazd, w pobliżu są także liczne gospodarstwa agroturystyczne. Na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego w okresie zimowym otwierana jest popularna atrakcja dla dzieci – Wioska Świętego Mikołaja.

Bałtowski Kompleks Turystyczny
Bałtów 170, 27-423 Bałtów
tel.: 41 2641420, 519346140
www.szwajcariabałtowska.pl

Stacja narciarska w Niestachowie

📍 Niestachów • M. Kowalczyk

Ośrodek narciarski oddalony o ok. 15 km na wschód od Kielc. Stacja położona jest na wschodnim zboczu góry Otrocz (375 m n.p.m.). Działa tu pięć wyciągów, w tym trzy orczykowe. Najdłuższy z nich ma 450 m długości i 70 m różnicy poziomów, a najkrótszy – przy łatwej, zielonej trasie – 220 m. Wyciąg czwarty to niedługi wyciąg na linę (80 m), przeznaczony dla osób uczących się jazdy, piąty to wyciąg zaczepowy (100 m), wykorzystywany do *snowtubingu* (zjazdu na dmuchanych oponach po specjalnie przygotowanym torze). U podnóża stoków, w okolicy parkingu znajduje się zimowy plac zabaw dla dzieci, wypożyczalnia nart i snowboardów oraz duży bar. Stoki są ratrakowane i naśnieżane, zapewniają dobre warunki do jazdy długo po tym, jak w okolicy stopnieją ostatnie śniegi. Ośrodek jest czynny od poniedziałku do

piątku w godzinach od 10.00 do 20.30, w weekendy od 9.00 do 21.00.

Ośrodek narciarski Niestachów
Niestachów 167a, 26-021 Daleszyce
tel.: 664978173, 664913114, 668111158
www.niestachow.pl

Stacja narciarska w Tumlinie

Ośrodek jest położony 14 km od Kielc, na zboczu Góry Wykińskiej (409 m n.p.m.). Znajduje się tu jeden wyciąg talerzykowy o długości 500 m, różnica poziomów wynosi 95 m. Stok jest oświetlony, sztucznie naśnieżany i ratrakowany. Przy wyciągu działa wypożyczalnia sprzętu, szkoła narciarska i restauracja. Ośrodek jest czynny codziennie od 10.00 do 20.00, w piątki od 10.00 do 19.00 i, po przerwie na ratrakowanie, od 20.00 do 24.00.

Tumlin Sport-Ski
Tumlin-Podgród 43b, 26-085 Miedziana Góra
tel.: 696599849, 696617145, 669679435
www.tumlinsportski.pl

Narciarstwo biegowe

Narciarstwo biegowe uznaje się za jeden z najmniej kontuzjogennych sportów. Uprawiać je można w każdym wieku. Posiadający własny sprzęt nie ponoszą dodatkowych kosztów. Biegówki dają dużą swobodę poruszania się po różnorodnym terenie oraz możliwość bliskiego obcowania z naturą. Najwygodniej jeździ się po wyznaczonych śladach, nie są one jednak zbyt często spotykane. Uprawianie narciarstwa biegowego zależy od zmiennych warunków atmosferycznych, ponieważ trasy biegowe, w przeciwieństwie do stoków narciarskich, nie są sztucznie naśnieżane. W Kielcach znajduje się jedna oznakowana trasa, przebiegająca

Sporty zimowe

przez tereny Parku Leśnego Stadion. Dodatkowo, przy dobrych warunkach śnieżnych, w regionie powstają także trasy sezonowe przy stacjach narciarskich w Tumlinie i Niestachowie.

Narciarska trasa biegowa w Parku Leśnym Stadion w Kielcach

Trasa przebiega przez obszar kieleckiego „Stadionu”, znajdującego się w południowej części miasta. Wyznaczono ją na obszarze między ulicami: aleja Na Stadion, Szczepaniaka i Kusocińskiego, na terenie dawnego, przedwojennego toru hippicznego. Trasa ma charakter rekreacyjny, tworzy pętlę o długości ok. 2,5 km, jest oznakowana w terenie sylwetką narciarza na czerwonym tle. Jej początek znajduje się na parkingu przy ulicy Szczepaniaka, w pobliżu Dworku „Binkowski”. Na początku trasy ustawiono tablicę informacyjną. Znajdują się przy niej dwie siłownie zewnętrzne oraz zadane miejsce odpoczynku. W ziemi trasa nie jest ratrakowana i nie jest na niej zakładany ślad biegowy. To tradycyjne miejsce, gdzie spotykają się miłośnicy narciarstwa biegowego. W pobliżu znajduje się Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Stadion” z wyciągami narciarskimi, lodowiskiem, hotelem i restauracją. Przebieg trasy pokrywa się z przyrodniczą ścieżką edukacyjną „Leśna Przygoda”.

Niestachów

Przy dobrych warunkach śniegowych w pobliżu stacji narciarskiej w Niestachowie wytyczane są sezonowe trasy narciarstwa biegowego. Kiedy pozwalają na to warunki, po trasie przejeżdża ratrak, a następnie skuter śnieżny, który zakłada ślad dla narciarzy. Trasy nie są oznakowane w terenie, ich przebieg zależy od grubości pokrywy śnieżnej i może się zmieniać w kolejnych sezonach.

Ośrodek narciarski Niestachów
Niestachów 167a, 26-021 Daleszyce
tel.: 664978173, 664913114, 668111158
www.niestachow.pl

AKTYWNE KIELCE

Tumlin

Obok budynku restauracji przy wyciągu narciarskim w Tumlinie znajduje się wiata turystyczna, a przy niej tablica z informacją o przebiegu szlaków narciarstwa biegowego. Szlaki są oznakowane w terenie, a ich dostępność zależy od grubości naturalnej pokrywy śnieżnej, ponieważ trasy nie są sztucznie naśnieżane.

Tumlin Sport-Ski
Tumlin-Podgród 43b, 26-085 Miedziana Góra
tel.: 696599849, 696617145, 669679435
www.tumlinsportski.pl

Pasmo Połowickie

Zaawansowani narciarze mogą wykorzystać zimą oznakowane trasy rowerowe na Pasma Połowickim. Warunkiem jest odpowiednia grubość pokrywy śnieżnej. Trzeba wziąć pod uwagę prowadzoną w tutejszych lasach ścinkę drzew oraz wiatrołomy. Pozostają po nich ścięte konary i gałęzie oraz wystające z podłoża pnie, które – przykryte śniegiem – mogą okazać się niebezpieczne dla narciarzy. W związku z tym, wybierając się na szlaki, trzeba zachować szczególną ostrożność.

Lodowiska

Centrum Sportowo-Rekreacyjne „Stadion”

W Centrum Sportowo-Rekreacyjnym „Stadion”, nieopodal wyciągów narciarskich na Pierścieniu, znajduje się zadaszone lodowisko

o powierzchni 600m². Ślizgawki trwają tu półtorej godziny, w weekendy i święta zaczynają się co dwie godziny od 10.00 do 20.00 (ostatnie wejście), a w dni powszednie od 14.00 do 20.00 (ostatnie wejście). Po każdej ślizgawce tafla jest regenerowana przez 30 minut, co znacznie ułatwia jazdę. Łyżwy można pożyć oraz naostrzyć w pobliskiej wypożyczalni.

Centrum sportowo-rekreacyjne „Stadion”
al. Na Stadion 365, 25-127 Kielce
tel.: 41 3615555, 664082222
www.stadion.kielce.pl

Lodowisko MOSiR Kielce

Odkryte lodowisko o powierzchni 1000 m² mieści się na terenie basenu letniego przy ulicy Szczecińskiej. Jeśli temperatura utrzymuje się poniżej zera, są na nim bardzo dobre warunki do jazdy na łyżwach. Przy lodowisku działa wypożyczalnia łyżew. Obiekt jest czynny w sezonie zimowym w godzinach od 10.00 do 20.00. Wejście na taflę odbywa się o równych godzinach zegarowych, a ślizgawka trwa 50 minut.

Lodowisko MOSiR
ul. Szczecińska 1, 25-960 Kielce
tel.: 41 3688081
www.mosir.kielce.pl

Sztuczne lodowisko „Telegraf”
ul. Narciarska 6, 25-214 Kielce
tel. 570 55 66 00
www.telegrafkielce.pl
Czynne: poniedziałek–piątek 14.00–21.30,
sobota–niedziela 10.00–21.30
• lodowisko zadaszone
• powierzchnia 600 m²
• na miejscu wypożyczalnia łyżew

Szczypta adrenaliny

AKTYWNE KIELCE

Ekstremalne wydarzenie

KADZIELNIA SPORT FESTIWAL

Pierwsza w Polsce, weekendowa impreza dla amatorów sportów ekstremalnych, odbywająca się od 2015 r. w wyrobisku dawnego kamieniołomu i w rezerwacie Kadzielnia w Kielcach. Przyroda rezerwatu tworzy niezwykłą scenografię tego wydarzenia.

Podczas pełnego adrenaliny weekendu można z bezpiecznej odległości podziwiać pokazy wyczynowców bądź samemu odważyć się i spróbować swoich sił w różnych ekstremalnych dyscyplinach. Główny punkt programu stanowi wspinaczka skałkowa. Przewidziano także pokazy jazdy na deskorolkach, rowerach bmx, akrobacje na linie i wiele innych atrakcji.

Więcej informacji na stronie www.kadzielniasportfestival.pl

Ekstremalne dyscypliny

WSPINACZKA

Świętokrzyski Klub Alpinistyczny

Świętokrzyski Klub Alpinistyczny istnieje od 2004 r. i jest największą w województwie organizacją związaną ze sportami górskimi.

📍 Kamieniołom Stokówka • J. Goralch

Zajmuje się propagowaniem wspinania, jest też opiekunem wielu rejonów wspinaczkowych w Kielcach i w okolicach miasta. Klub dba o wymianę asekuracji w skałach oraz o bezpieczeństwo i czystość rejonów wspinaczkowych. Współpracuje także m.in. z Geoparkiem Kielce, dzięki czemu jego członkowie mogą uprawiać wspinaczkę np. w dawnym kamieniołomie i dzisiejszym rezerwacie Kadzielnia. Wysokość ścian wyrobiska waha się od 4 do 25 m. Najtrudniejsza trasa (VI.3+) znajduje się na Skałce Geologów.

Poza Kadzielnia, jednym z głównych rejonów wspinaczkowych w okolicach Kielc jest położona kilka kilometrów na północny zachód od Chęciny Stokówka. Są tu drogi o długości od 6 do 18 m i skali trudności od III do VI.5.

Pod opieką klubu znajduje się również boulderownia, z której – po uiszczeniu opłaty i pod nadzorem instruktora – mogą korzystać także osoby niezrzeszone.

Klub regularnie organizuje kursy wspinaczkowe i warsztaty dotyczące bezpieczeństwa.

W ostatnich latach, w okresie zimowym, klub wspólnie z Geoparkiem tworzył na północno-wschodniej ścianie Skałki Geologów

lodospad – zimową ściankę wspinaczkową. Wspinaczkę po nim należy uzgodnić z SKA

Świętokrzyski Klub Alpinistyczny
ul. Zbożowa 4, 25-416 Kielce
tel.: 660545466, 502982288, 725280642
www.ska.org.pl

Centrum wspinaczkowe Mobius Studio

📍 Mobius Studio • arch. ośrodka

Nowoczesny obiekt, oddany do użytku w marcu 2017 r. Centrum dysponuje ok. 700 m² powierzchni wspinaczkowej, podzielonej na trzy części: linową, boulderową oraz dziecięcą, zachęcającą kolorowymi malunkami. W części boulderowej można wspiąć się m.in. na półogach, zacięciach i mantlach. W części przeznaczonej do wspinaczki z liną są drogi dochodzące do 15 m długości, na których można korzystać z dolnej i górnej asekuracji. Na terenie centrum początkujący mogą stawiać pierwsze kroki we wspinaczce, a zaawansowani mają okazję

Szczypta adrenaliny

do szlifowania umiejętności. Dostępna jest wypożyczalnia sprzętu, w której można wybrać odpowiednią uprząż, linę oraz przyrządy do asekuracji, a także pożytyć specjalne buty do wspinaczki.

Centrum wspinaczkowe Mobius Studio
ul. Czarnowska 17, 25-504 Kielce
tel.: 511381488, 503479239
www.mobius-studio.pl

Ściana wspinaczkowa w Domu Harcerza

Kielecki Dom Harcerza dysponuje 7,5-metrową ścianą do wspinaczki. Działa tu Klub Wspinaczkowy zrzeszający miłośników tego sportu. Jak zapewniają organizatorzy, ściana ma wymaganą atest bezpieczeństwa, a zajęcia prowadzi profesjonalna kadra instruktorska.

Dom Harcerza im. Natalii Machałowej
ul. Pańska 1A, 25-820 Kielce-Białogon
tel.: 604718637
www.dhkielec.zhp.pl

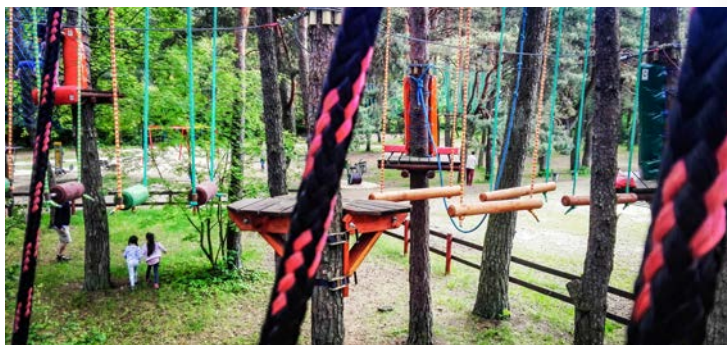
PARKI LINOWE

Kielecki Park Linowy

W północnej części Parku Leśnego Stadion w Kielcach znajduje się park linowy. Jest to system platform podwieszonych na drzewach, połączonych z licznymi przeszkodami, takimi jak tyrolki, liny i mosty. Znajdują się tu cztery trasy o różnym stopniu trudności. Trudniejsze są podwieszone wyżej – najwyższa znajduje się na wysokości 8,5 m. Dla dzieci poniżej siódmego roku życia przygotowana jest specjalna, pięta trasa, nazywana Zieloną. Na całej długości zabezpieczono ją siatką asekuracyjną.

Park linowy zapewnia niezapomniane wrażenia i sporą dawkę adrenaliny. Korzystający z niego muszą wielokrotnie przełamywać swoje bariery i walczyć z lękiem wysokości.

AKTYWNE KIELCE

📍 Kielecki Park Linowy • arch. parku

Park jest czynny od wiosny do jesieni w dni powszednie od 12.00, a w weekendy od 10.00. O godzinie 18.00 wpuszczani są ostatni klienci.

Kielecki Park Linowy
ul. Szczepaniaka 40, 25-001 Kielce
tel.: 739202722
www.parklinowykielce.pl

Park Linowy i eurobungee

Kompleks „Świątokrzyska Polana”
ul. Laskowa 95, Chrusty, 26-050 Zagnańsk
tel.: 41 2016210, 7969900616
www.swietokrzyskapolana.pl, www.oceanika.pl

STRZELECTWO

Strzelnica Kielce

Nowoczesna i komfortowa strzelnica w Kielcach to projekt Fundacji Więź Pokoleń, której celem jest działanie na rzecz integracji międzypokoleniowej. Na strzelnicy organizowane są szkolenia grupowe i indywidualne. Początkujący mogą strzelać tylko pod opieką instruktora. Ciekawą propozycją jest możliwość zorganizowania tu wystrzałowego (sic!) wieczoru panieńskiego lub kawalerskiego.

Strzelnica Kielce
ul. Peryferyjna 15, 25-562 Kielce
tel.: 41 3626025
www.strzelnica.kielce.pl

Strzelnica Sportowa
KS „Mechanik”

Strzelnica klubu sportowego przy Zespole Szkół Mechanicznych w Kielcach. Dojazd do obiektu od strony ulicy Bolesława Chrobrego.

Strzelnica Sportowa KS „Mechanik”
ul. Jagiellońska 32, 25-608 Kielce
tel.: 604772220, 413676173
www.zsmkielce.pl

PAINTBALL

Brav

Firma oferuje paintball, a ponadto rajdy piesze, imprezy integracyjne w formie profesjonalnych regat żeglarskich i nurkowanie.

Brav
ul. Galenowa 7/2, 25-705 Kielce
tel.: 533888330
www.brav.pl

Paintball Extreme

Atutem rozgrywek na torze masłowskiego Paintball Extreme jest malownicza okolica. Firma oferuje kilka standardowych pakietów, różniących się liczbą dostępnych kulek, która przekłada się na czas rozgrywki. Świetnie utrzymane wyposażenie zapewnia bezpieczeństwo, a nowoczesny sprzęt ułatwia trafienie do celu. Latający nad „polem bitwy” dron może nagrać zmagania uczestników.

Paintball Extreme
ul. Krajobrazowa 96, 26-001 Masłów Drugi
tel.: 668499761
www.paintball-kielce.pl

📍 Paintball Extreme • arch. ośrodka

Paintball Hardcore

📍 Paintball Hardcore • arch. ośrodka

Firma dysponuje poligonami w trzech miejscach: przy Karczmie Cztery Konie w Kielcach oraz w położonych na południe od miasta miejscowościach

Szczypa adrenaliny

Burdzów i Bocheniec. Łącznie oferuje 50 tys. m² powierzchni z ponad 300 przeszkodami. Paintball Hardcore udostępnia także dobrze wyposażoną wypożyczalnię sprzętu, organizuje imprezy firmowe i wieczory kawalerskie, specjalne rozgrywki nocą oraz SplatMaster, czyli paintball dla dzieci. Można także zamówić organizację imprezy paintballowej na własnym terenie.

Paintball Hardcore
ul. Kusocińskiego 61a, 25-960 Kielce
ul. Wichrowa, Burdzów, 26-026 Morawica
Bocheniec 55a, 28-366 Małogoszcz
Borków, 26-021 Daleszyce
tel.: 511511049
www.paintballhardcore.pl

Paintball Marines

Obiekt położony tuż przy zalewie w Cedzynie, w pobliżu drogi ekspresowej S74. Zapewnia profesjonalną pomoc obsługi, najwyższej jakości sprzęt oraz niezapomniane wrażenia z pola gry. Na miejscu można wypożyczyć kamery, które pozwalają nagrać rozgrywki w jakości Full HD, oraz drony. W ofercie jest również rozpalenie ogniska po skończonej grze i wspólne biesiadowanie.

Paintball Marines
Cedzyna 207, 25-351 Cedzyna
tel.: 725396054
www.marinespaintball.pl

📍 Paintball Marines • arch. ośrodka

AKTYWNE KIELCE

SPORTY MOTOROWE

Em Event

Firma eventowa oferująca off-road, przejazdy czterokołowcami ATV i Hum-Vee (hummerzy), a także paintball.

Em Event

ul. Jesionowa 31B, 25-553 Kielce
tel.: 600521090
www.emeryk.com

Tor kartingowy E1Gokart

Asfaltowy tor gokartowy, jeden z najdłuższych i najnowocześniejszych w Polsce. Obok części całorocznej, mieszczącej się w hali, jest tu także część zewnętrzna, udostępniana przy sprzyjającej pogodzie. Dla klientów dostępnych jest 20 gokartów, w tym dwuosobowy.

Tor kartingowy E1Gokart

ul. Karola Olszewskiego 19D, 25-668 Kielce
tel.: 797383710
www.f1gokart.pl

Tor wyścigowy w Miedzianej Górze

Tor wyścigowy w Miedzianej Górze, znany jako „Tor Kielce”, jest jednym z najsłynniejszych tego typu obiektów w Polsce. Oddany do użytku w 1977 r., był następnie systematycznie powiększany o kolejne odcinki i budynki zaplecza, takie jak hotel czy sale konferencyjne. W skład toru wchodzi mała pętla o długości 1140 m. Duża pętla pokrywa się częściowo z drogą krajową nr 74 i ma 4160 m długości.

Na torze odbywają się m.in. driftingowe mistrzostwa Polski. Od prawie 40 lat, co niedzielę organizowana jest tu także jedna z większych w kraju giełd samochodowych. Przy torze działa SJS – Szkoła Jazdy Subaru. Można tu doskonalić umiejętności jazdy we własnym samochodzie

lub skorzystać z aut dostępnych na miejscu. Doświadczeni instruktorzy prowadzą szkolenia w zakresie techniki jazdy na nawierzchniach o różnej przyczepności i na sekcjach zakrętów. Popularnością cieszy się również duża płyta poślizgowa. Tutaj można zobaczyć, jak auto reaguje na śliską nawierzchnię, oraz nauczyć się, jak bezpiecznie wychodzić z poślizgu.

Ośrodek sportowo-turystyczny „Moto-raj” – „Tor Kielce”

ul. Wykień, Ćmińsk 95, 26-085 Miedziana Góra
tel.: 41 3031660, 797965916
www.automobilklub.kielce.pl

Szkoła Jazdy Subaru

tel.: 12 4100081, 664128812 (klienci indywidualni)
tel.: 12 4100081, 602747131 (klienci firmowi i agencyjni)
www.szkołajazdysubaru.pl

Wytwórnia Wrażeń

Firma zajmuje się organizacją integracyjnych imprez firmowych i festynów rodzinnych. W ofercie, poza off-roadem i przejazdami na quadach, są także m.in. team building, escape room i maszyna Goldberga.

Wytwórnia Wrażeń

ul. Ślaska 7, 25-328 Kielce
tel.: 41 3613197, 606418915
www.wytworniawrazen.pl

Stowarzyszenia i kluby

Enduro Team Kielce

ul. Checińska 14a, 25-315 Kielce
tel.: 512009088

Kielecki Klub Motocyklowy „Wena”

ul. Jana Chryzostoma Paska 1, 25-108 Kielce
tel.: 604536209
www.kkmwena.pl

Stowarzyszenie zrzeszające osoby fizyczne i prawne, działające na rzecz miłośników motocykli i quadów.

Szczypta adrenaliny

Areoklub Kielce • J. Gorlach

Klub Motorowy PTTK „Na cztery koła”

ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel.: 602715982, 607570705
www.naczterykola.pl

KTM Novi Korona

ul. Krakowska 32, 25-023 Kielce
el.: 508215201

KTM Novi Korona • arch. ośrodka

SPORTY LOTNICZE

Aeroklub Kielecki

Około 10 km od centrum Kielce znajduje się lotnisko w Masłowie. Jego historia sięga 1932 r.

Lotnisko ma zarówno asfaltowy, jak i trawiasty pas startowy, umożliwiając startowanie różnego rodzaju maszyn. Aktualnie jest to lotnisko sportowe, którego głównym użytkownikiem jest Aeroklub Kielecki. Jego oferta obejmuje wiele ogólnodostępnych atrakcji, takich jak skok ze spadochronem w tandemie. Nie wymaga on wielu przygotowań i umiejętności. Klub organizuje również kursy spadochronowe dla osób, które chciałyby skakać samodzielnie. Są też kursy lotnicze dla chcących zasiąść za sterami szybowców i samolotów turystycznych. Można tu także zdobyć uprawnienia do lotów nocnych oraz uzyskać licencję zawodowego pilota samolotowego. Loty w tej okolicy zapewniają niezapomniane wrażenia i wspaniałe widoki na znajdującą się nieopodal górę Kłonówka i pobliskie pasma górskie, w tym Łysogóry – najwyższe pasmo Gór Świętokrzyskich.

Aeroklub Kielecki

ul. Jana Pawła II 9, 26-001 Masłów
tel.: 41 3110706
www.aeroklub.kielce.pl

Pozostałe propozycje i przydatne adresy

Tenis i squash

TENIS

Centrum Tenisowe „Roko”
ul. Jurajska 1, 25-640 Kielce
tel.: 41 3464730, 504113459
www.tenis.kielce.pl

Klub Tenisowy Kielce
ul. Wschodnia 12, 25-426
tel.: 512660743
www.teniskielce.com

Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Gemik”
Siedziba klubu: ul. Niecała 3/12, 25-305 Kielce
tel.: 604603919, 606935815
Korty: ul. Kusocińskiego 61a (wjazd od ul. Biesak)
tel.: 602532824
www.gemik.pl

Politechnika Świętokrzyska
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, 25-314 Kielce
tel.: 600433412
www.teniskielce.pl

SQUASH

Hotel „Binkowski”
ul. Szczepaniaka 42, 25-043 Kielce
tel.: 41 3403500
www.binkowskihotel.pl

Klub Squash Korona
Galeria Korona, poziom -2
ul. Warszawska 26, 25-312 Kielce
tel.: 41 2013189, 666312112
www.squashkorona.pl

Kręgielnie

Centrum Rozrywki „MK Bowling”
Galeria Echo
ul. Świętokrzyska 20, 25-406 Kielce
tel.: 41 2405031 – recepcja, rezerwacje torów,
608401800
www.mkbowling.pl

Hotel „La Mar”
ul. Sikorskiego 2, 25-434 Kielce
tel.: 41 3302333
www.hotellamar.pl

Kręgielnia „Dyspensa”
Rynek 8, 25-303 Kielce
tel.: 41 3444737, 695550148
www.dyspensa.com.pl

Hotel „Grafit”
ul. Kielecka 120, Kostomoty Pierwsze,
26-085 Miedziana Góra
tel.: 41 3032225
www.hotelgrafit.pl

Pozostałe propozycje i przydatne adresy

Przydatne adresy

Więcej informacji dot. bazy noclegowej, atrakcji turystycznych Kielc i regionu świętokrzyskiego:

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel.: 41 3480060
www.swietokrzyskie.travel

PRZEWODNICZY

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział Świętokrzyski w Kielcach
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel.: 41 3447743
www.pttkkielce.pl

Stowarzyszenie Przewodników Świętokrzyskich
Biuro Usług Turystycznych
ul. Staszica 5, 25-008 Kielce
tel.: 41 3446073, 502826108
www.sps-kielce.webnode.com

STOWARZYSZENIA I KLUBY ROWEROWE

Kieleckie Towarzystwo Cyklistów
ul. Sandomierska 239, 25-142 Kielce
tel.: 41 3692152

Stowarzyszenie MTB Kielce – Świętokrzyskie Kolarstwo Górskie
ul. Zagórska 121, 25-346 Kielce
tel.: 600853859, 665102300
www.mtb.kielce.pl

Świętokrzyski Klub Turystów Kolarzy „KIGARI” przy oddziale PTTK w Kielcach
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel.: 41 3447743
www.kigari.blogspot.com

Świętokrzyski Regionalny Związek Kolarski
ul. Karczówkowska 10, 25-019 Kielce
tel.: 41 3614599

Świętokrzyskie Stowarzyszenie Kolarstwa Górskiego „MTB Cross”
ul. Sienkiewicza 53/55, 25-002 Kielce
tel.: 602132278, 696152169
www.mtbcross.pl

WYPOŻYCZALNIE ROWERÓW

Centrum rowerowe „Stadion GIANT”
al. Na Stadion 365, 25-127 Kielce
tel.: 41 3615555 wew. 3
www.stadion.kielce.pl/lato, www.hotel-365.pl

Parking Wielopoziomowy „CENTRUM”
Pl. Konstytucji 3 Maja
25-509 Kielce
Parking całodobowy
tel. 41 3445095, 697960026
www.zielen.kielce.pl/Obiekty/Parking-Wielopoziomowy

SPŁYWY KAJAKOWE

INFOTAR Andrzej Janik, Krzysztof Lis s.j.
ul. 1 Maja 224A
25-614 Kielce
tel. 668208410
www.nida.com.pl

PPHU Konrad Mazur
ul. Okrzei 66
25-526 Kielce
tel. 666605508, 607830400
www.nidakajaki.pl

INNE

Targi Kielce

Na terenie Targów Kielce są organizowane m.in.
• Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Aktywnej „Agrotravel & Active Life”

AKTYWNE KIELCE

- Międzynarodowe Targi Rowerowe „Kielce Bike-Expo”
- Targi „Sport-Zima”
- „FIT Weekend”
- Tuning Festiwal „Dub it!”
- Targi Tuningu i Modyfikacji Pojazdów „Tuning & Motorsport Show”
- Ogólnopolska konferencja „Bezpieczny stadion”

Targi Kielce S.A.
ul. Zakładowa 1, 25-672 Kielce
tel.: 41 3651222
www.targikielce.pl, www.kielceexpcity.pl,
www.kielcekonferencje.pl

Energetyczne Centrum Nauki
Kielecki Park Technologiczny
ul. Olszewskiego 6, 25-663 Kielce
tel.: 41 2787249, 41 2787250
www.ecn.kielce.pl

GEOPARK KIELCE
Centrum Geoedukacji
ul. Daleszycka 21, 25-202 Kielce
tel.: 41 3676800
www.geopark-kielce.pl

Tekst: Ryszard Garus (trasy piesze i rowerowe), Piotr Waksmundzi
Koordinacja projektu: Dorota Bucka, Teresa Gajewska (Amistad Sp. z o.o.)
Redakcja: Barbara Gąsiorowska
Korekta: Wioleta Grządowska, Paweł Sondej, Barbara Faron
Fotografia na okładce: Marcin Kowalczyk
Mapy: Dawid Kwoka
Projekt okładki, koncepcja graficzna, skład: Michał Tincel, Krzysztof Hosaja
Druk: Leyko

Opracowanie wydawnicze:
Amistad Sp. z o.o. – Program PolskaTurystyczna.pl
pl. Na Groblach 8/2, 31-101 Kraków
tel.: 12 4229922
e-mail: biuro@polskatrystyczna.pl, www.polskatrystyczna.pl

978-83-7560-364-4

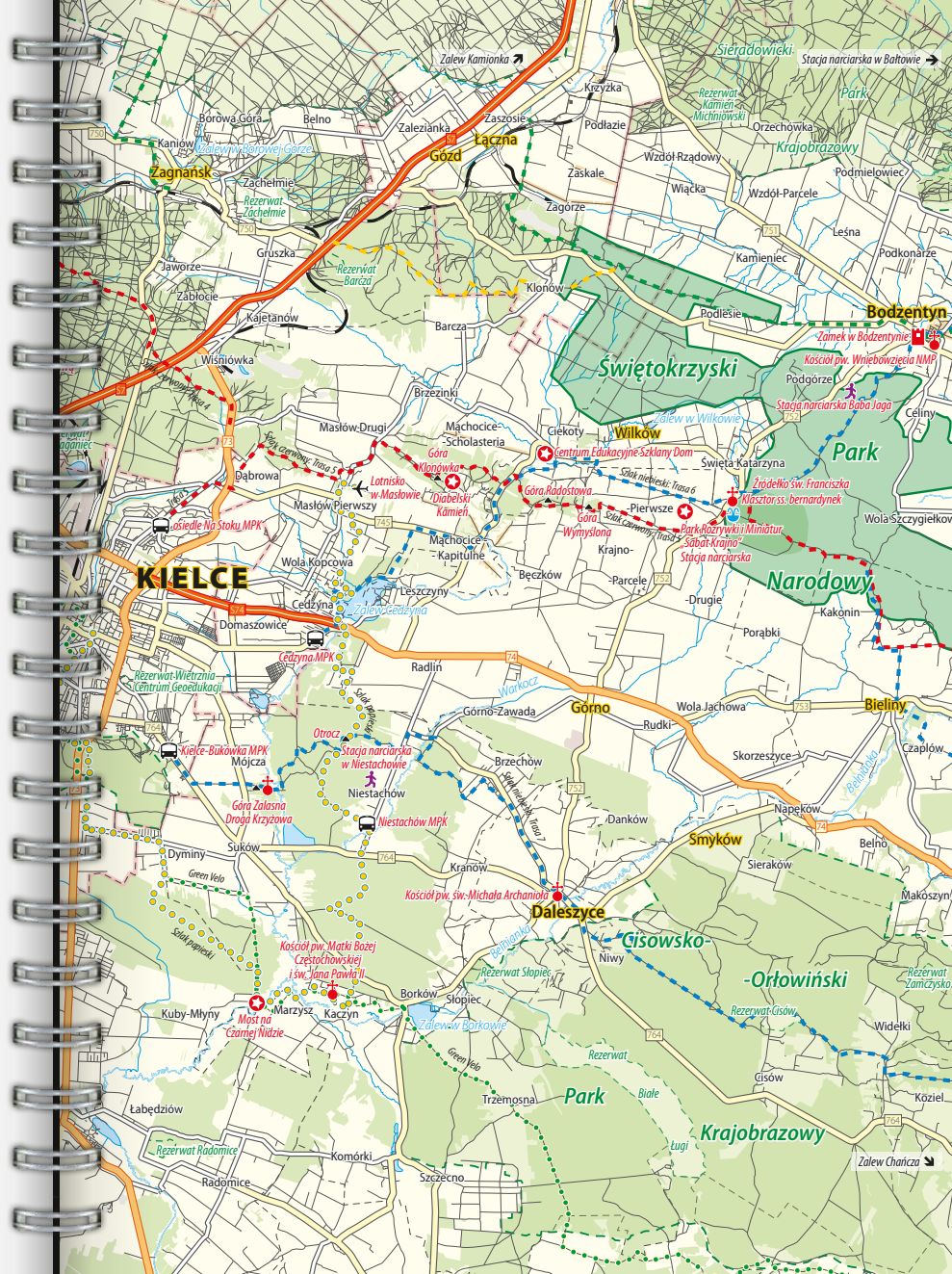
Kraków 2018

Ogród Botaniczny
ul. Jagiellońska 78
25-734 Kielce
tel.: 530042838, 533344558
www.geopark-kielce.pl/ogrodbotaniczny/pl

Podziemna Trasa Turystyczna na Kadzielni
wymagana rezerwacja
Speleoklub Świętokrzyski w Kielcach
tel.: 695213381
www.geopark-kielce.pl/jaskinie
www.speleokielce.pl

Kielce
Raj dla dzieci
www.rajdladzieci.kielce.eu

Aktywne ^{przewodnik} Kielce

Kielce – miasto pięciu rezerwatów o unikalnych walorach przyrodniczych i geologicznych, otoczone malowniczymi wzniesieniami Gór Świętokrzyskich. Szukający przestrzeni do aktywnego wypoczynku znajdą tu dla siebie wiele atrakcji: rekreacyjne wędrówki po okolicznych pasmach górskich, trasy rowerowe przeznaczone zarówno dla rodzin z dziećmi, jak i dla wprawnych wyczykowców, latem akweny wodne, a zimą stacje narciarskie – dwie z nich na terenie miasta. Znajdź w Kielcach coś dla siebie, odkryj „Aktywne Kielce”!

Kielce
Rajd dla dzieci

www.rajdladzieci.kielce.eu

Urząd Miasta Kielce

Rynek 1, 25-303 Kielce

ul. Strycharska 6, 25-659 Kielce

Bezpłatna infolinia:

tel. 800166726

tel. 41 3676643

www.um.kielce.pl/turystyka

